

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.06 - МКР. 1593 «С» 2023.10.31. 033. ПЗ

МАТЮХ СВІТЛАНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ

2023 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

УДК 657.421.3

ПОГОДЖЕНО
Декан економічного факультету

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
В. о. Завідувача кафедри статистики та
економічного аналізу

_____ Анатолій ДІБРОВА
(підпис)

_____ Андрій МУЗИЧЕНКО
(підпис)

«___» _____ 2023 року

«___» _____ 2023 року

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

*«Обліково-аналітичне забезпечення управління поточними
біологічними активами»*

Спеціальність 071 Облік і оподаткування
(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Гарант освітньо-
професійної програми
к.е.н., доцент

_____ Тамара ГУРЕНКО

(підпис)

Керівник
магістерської
кваліфікаційної роботи
к.е.н., доцент

_____ Андрій МУЗИЧЕНКО

(підпис)

(ПІБ керівника)

Виконав

_____ Світлана МАТЮХ

(підпис)

(ПІБ студента)

Київ - 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

статистики та економічного аналізу

д.е.н., професор Інна ЛАЗАРИШЧИНА

« 2022 р.

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТЦІ

Матюх Світлані Олександрівні

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування
(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи «Обліково-аналітичне забезпечення управління поточними біологічними активами» затверджена наказом ректора НУБіП України від 31 жовтня 2022 року № 14593 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: законодавчо-нормативна база України, наукова та періодична література, матеріали науково-практичних конференцій, інформація Інтернет видань і веб – сайтів та дані обліку і звітності ДП ДГ «Нова Перемога».

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Роль поточних біологічних активів у сучасному управлінні та сільському господарстві
2. Організація бухгалтерського обліку поточних біологічних активів на ДП ДГ «Нова Перемога»
3. Узагальнення обліково-аналітичної інформації щодо удосконалення обліку поточних біологічних активів

Перелік графічного матеріалу (за потреби) – таблиці, рисунки.

Дата видачі завдання « 2022 р.

Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи

(Підпис)

Андрій МУЗИЧЕНКО
(прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до
виконання

(Підпис)

Світлана МАТЮХ
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

на здобуття освітнього ступеню «Магістр» за темою «Обліково-аналітичне забезпечення управління поточними біологічними активами»

Вступ містить мету, об'єкт, предмет та обґрунтування актуальності і завдань за темою дослідження. Наведено інформаційну базу та методи дослідження, а також зазначено практичне значення та апробацію результатів.

У першому розділі розкрито основні теоретичні положення щодо поняття поточних біологічних активів, їх роль у сучасному управлінні та сільському господарстві, класифікацію та нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку.

У другому розділі на прикладі конкретного підприємства проведено оцінку рівня, структури та тенденції руху поточних біологічних активів, а також розглянуто організацію бухгалтерського обліку та відображення інформації про них у фінансовій звітності.

У третьому розділі проаналізовано поточні біологічні активи та їх ефективність, оцінено вплив на фінансовий стан підприємства, проведено оцінку ризиків управління біологічними активами та розроблено рекомендації щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення управління ними.

У висновках здійснено узагальнення результатів та наведених пропозицій за темою дослідження, які були зроблені та надані в магістерській роботі.

Ключові слова: біологічні активи, аналіз, облік, тваринництво, рослинництво, підприємство, управління, рекомендації.

НУБІП України

НУБІП України

2. Оцінка рівня, структури та тенденції руху поточних біологічних активів

НУБІП України

НУБІП України

4. Рекомендації щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення

НУБІП України

5. Узагальнення обліково-аналітичної інформації щодо удосконалення

НУБІП України

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний світ відзначається надзвичайною динамікою та зростанням інтересу до біологічних активів як важливого ресурсу різних галузях господарства та промисловості. Ростуть екологічні проблеми,

пов'язані з ефективним використанням та збереженням біологічних активів, що потребує обробки та аналізу. Управління поточними біологічними активами стає важливою складовою стратегічного розвитку підприємств, де залучені до обігу інвентарні об'єкти природного походження.

Дана магістерська робота спрямована на дослідження та аналізо-аналітичне забезпечення управління поточними біологічними активами, зокрема, на розгляд проблем та перспектив у цій сфері. Досягнення гармонії між вибуттям та надходженням поточних біологічних активів, їх використання та збереження вимагає високої якості обліку, аналізу та систематизації інформації, а також впровадження сучасних методів та технологій в управління цими активами.

Метою магістерської роботи є аналіз обліково-аналітичного забезпечення управління поточними біологічними активами у тваринництві та рослинництві, розробка пропозицій щодо вдосконалення організації та методики обліку та аналізу поточних біологічних активів.

Об'єктом магістерської роботи з обліково-аналітичного забезпечення управління поточними біологічними активами тваринництва є види тварин (велика рогата худоба, свині, вівці, птиця, хутрові звірі, сім'ї бджіл тощо) або однорідні групи біологічних активів, які складаються з певних статевовікових (технологічних) груп (корови і бики-плідники основного стада, тварини на вирощуванні та відгодівлі тощо). Об'єктами обліково-аналітичного забезпечення управління поточними біологічними активами рослинництва є види сільськогосподарських рослин (зернові, кормові, технічні, картопля, овочі) або їх однорідні групи, що складаються з підвидів сільськогосподарських рослин (озимі та ярові) чи окремі культури.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань, пов'язаних з обліково-аналітичним забезпеченням управління поточними біологічними активами у досліджуваному підприємстві з метою підвищення ефективності їх використання.

В рамках дослідження будуть розглянуті питання, пов'язані з видом біологічних активів, їхньою оцінкою, класифікацією та стандартизацією. Також буде проведений аналіз інструментів аналітичного забезпечення управління біологічними активами та їх впровадження на підприємствах різних секторів економіки.

Результати цього дослідження мають велике практичне значення для підприємств, організацій та установ, які мають завдання з управління поточними біологічними активами, а також можуть бути корисними для академічної спільноти та інших цікавих сторінок.

Відзначимо, що дослідження розробленої теми сприятиме підвищенню рівня ефективності та стійкості управління поточними біологічними активами в умовах сучасного бізнес-середовища, знизить значення сталого розвитку та збереження природних ресурсів.

Для реалізації поставлених у роботі завдань були використані методи діалектичного пізнання при вивченні теоретичних основ бухгалтерського обліку підприємства. На етапі наукового спостереження, збору, вимірювання, реєстрації, реєстрації, систематизації, групування та обробки інформації використовувався індуктивний і дедуктивний метод проведення досліджень.

Інформаційною базою підготовки магістерської роботи стали інформація з різноманітних наукових публікацій, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, Закони України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Бюджетний кодекс України, інші накази Міністерства фінансів України, укази Президента України, Міністерства статистики, Державної податкової адміністрації та ін. праці вітчизняних та іноземних вчених.

Структура та обсяг магістерської роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний зміст викладено на 98 сторінках друкованого тексту. Робота містить таблиці, рисунки, додатки. Перелік посилань налічує 50 найменувань.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 1. ПОТОЧНІ БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ ЯК ОБ'ЄКТ
УПРАВЛІННЯ ТА ОБЛІКУ
НУБІП України

Сутність та характеристика поточних біологічних активів

НУБІП України

Поточні біологічні активи – це біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі.

Поточні біологічні активи визнаються, якщо:

– підприємству перейшли ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на біологічний актив;

– підприємство здійснює управління біологічним активом і контроль за його використанням;

– є впевненість, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з його використанням у сільськогосподарській діяльності;

– вартість біологічного активу може бути достовірно визначена.

Біологічні активи є відносно новим поняттям для бухгалтерського обліку в Україні. В сучасній літературі економічного характеру майже відсутні визначення терміну «біологічні активи», крім визначення, що наводиться в МСБО 41 [31] і НП(С)БО 30 [40]. Відповідно до міжнародного стандарту біологічний актив – це жива тварина або рослина. Таке всеохоплююче та неконкретне визначення не тільки не розкриває зміст терміну, але й не конкретизує об'єкт обліку, оскільки не кожна жива тварина і рослина є активом і відповідно об'єктом обліку. Зокрема, з цього приводу Н. В. Перевозник зазначає, що для визначення терміну «біологічні активи» потрібно застосовувати чітко зазначені ознаки активу як економічної категорії: по-перше, актив має перебувати у володінні підприємства (контролюватися підприємством), по-друге, мусить мати визначену вартість у грошовому виразі, а по-третє, має принести майбутній економічний прибуток. Враховуючи недосконалість визначення терміну «біологічний актив», наведеного у Міжнародному стандарті, у національному стандарті було запропоновано таке визначення: «Біологічний актив – тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди».

Узагальнено пропозиції науковців щодо визначення економічної сутності категорії «біологічні активи» (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Визначення змісту категорії «біологічний актив»

Біологічні активи за	НП(С)БО 30	Біологічний актив – тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди
	МСБО 41	Біологічний актив – це жива тварина або рослина
Авторські визначення біологічних активів	Замула І.В.	Біологічні активи - це біологічні складники екосистем, які мають фізичну або потенційну корисність для підприємства
	Сук Л.К., Сук П. Л. .	Біологічні активи - це «явище життя», тобто живі тварини або рослини, які здатні до біологічної трансформації. Вони можуть забезпечувати процес виробництва нових неживих продуктів, наприклад, корови дають молоко; процес відтворення живих тварин, наприклад, корови народжують телят. З ходом часу біологічні активи можуть поліпшувати свої якості (відбувається ріст рослин, телят тощо), або їх погіршувати (плодовий сад старіє і втрачає продуктивність, телята зменшують свою вагу тощо)
	В о р	До біологічних активів відносяться всі об'єкти біосфери, що використовуються у діяльності підприємства
	Пасенко В.В.	Біологічний актив - це сукупність природних (біологічних) ресурсів, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або поточні і додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди

Продовження таблиці 1.1

Остапчук О.В.	Біологічні активи - це живі істоти та організми в сільському господарстві, що здатні рости, розвиватися, містять "активне начало", яке за відповідних умов може створювати живий організм
Жук В.М. [14]	Біологічні активи - живі організми (рослини, тварини), які вирощуються підприємством з метою отримання сільськогосподарської продукції або утримуються ним з метою отримання інших вигод

<h1>НУВІП</h1>	Клименко О.П.	Біологічні активи - це біологічні ресурси, достовірно оцінені та контрольовані підприємством, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди
----------------	---------------	---

Як видно з табл. 1.1, більшість вчених трактують біологічні активи як живі істоти, організми, явище життя, біологічні ресурси. Однак, зустрічаються випадки зовсім другого визначення змісту біологічних активів. Так, Вороновська В.О. узагальнює поняття біологічних активів всіма об'єктами біосфери, що використовуються у діяльності підприємства. Замула І.В. розглядає біологічні активи як складник екосистеми.

На основі всебічного критичного дослідження та узагальнення існуючої термінології нами пропонується таке визначення біологічних активів: біологічні активи – це сукупність біологічних ресурсів, що достовірно оцінені, контрольовані та ідентифіковані підприємством, які в процесі біологічних перетворень здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або поточні і додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.

Роль поточних біологічних активів у сучасному управлінні та сільському господарстві

Поточні біологічні активи виконують важливу роль у сучасному управлінні та сільському господарстві. Вони є ключовими активами для сільськогосподарських підприємств і лісових господарств, а їхнє ефективне управління є вихідним фактором для досягнення успіху в цих галузях. Розглянемо деякі з основних ролей ПБА у сучасному управлінні та сільському господарстві, які наведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2.

Ролі поточних біологічних активів у сучасному сільському господарстві та управлінні

Роль	Опис
Джерело продукції і продовольчої безпеки	Поточні біологічні активи є основним джерелом продукції для сільськогосподарських підприємств і лісового господарства. Вони гарантують постачання харчових продуктів для населення та сировини для харчових, текстильних та інших промислових підприємств. Забезпечення продовольчої безпеки є однією з ключових функцій сільського господарства.
Виробництво біопалива	Деякі сільські культури, такі як кукурудза і сорго, розроблені для виробництва біопалива. Це зменшує вплив від нафтопродуктів та зменшує викиди парникових газів.
Збалансоване виробництво та ринкова адаптація	Управління поточними біологічними активами готово планувати виробництво так, щоб забезпечити ринкові потреби та попит. Врахування різних чинників, таких як погода, вартість ресурсів, технологічні можливості, бажана стабільність і прибутковість для сільських господарств.
Соціальний вплив і зайнятість	Сільське господарство і лісове господарство часто є головними галузями в сільських і приміських районах. Управління поточними біологічними активами створює робочі місця для місцевого населення та сприяння розвитку сільських громад. Це підтримує підтримку економічної активності та підвищення життєвого рівня.
Екологічна відповідальність і біорізноманіття	Управління поточними біологічними активами включає в себе заходи для збереження біорізноманіття та зменшення негативного впливу сільськогосподарських і лісових практик на навколишнє середовище. Використання екологічно чистих методів господарювання та збереження родючих ґрунтів і водних ресурсів є аспектом.
Інновації та дослідження	Сучасне сільське господарство і лісове господарство активно застосовують інноваційні підходи. Досягнення в області генетичної модифікації, розвиток нових гібридів та сортів рослин, використання джиджиталізації та новітніх технологій допомагають підвищити продуктивність і стійкість до стресових умов.
Глобальне співробітництво і торгівля	Сільське господарство є частиною глобального господарства. Країни співпрацюють у сфері сільського господарства та розглядають міжнародну торгівлю сільськогосподарською продукцією. Ефективне управління поточними біологічними активами забезпечує конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

Ця таблиця наглядно демонструє різноманітні аспекти, в яких поточні біологічні активи відіграють ключову роль у сільському та лісовому господарстві, а також їхній важливий внесок у соціальний, екологічний та економічний розвиток.

Класифікація поточних біологічних активів та їх особливості в обліку та аналізі

НУБІП України

Для більш повного дослідження необхідно розглянути класифікацію біологічних активів, тобто їх поділ на окремі групи за певними ознаками.

НУБІП України

Розглядаючи існуючу класифікацію біологічних активів, доцільно спочатку проаналізувати класифікацію, запропоновану в чинних нормативно-правових актах, що регулюють облік сільськогосподарських активів. Так, відповідно до

НП(С)БО 30, для цілей бухгалтерського обліку такі активи поділяються на певні

НУБІП України

групи: довгострокові, поточні, додаткові та галузеві (рослинництво, тваринництво). Це є основою методологічних засад визначення об'єктів обліку та калькулювання, оцінки біологічних активів та визначення результатів діяльності.

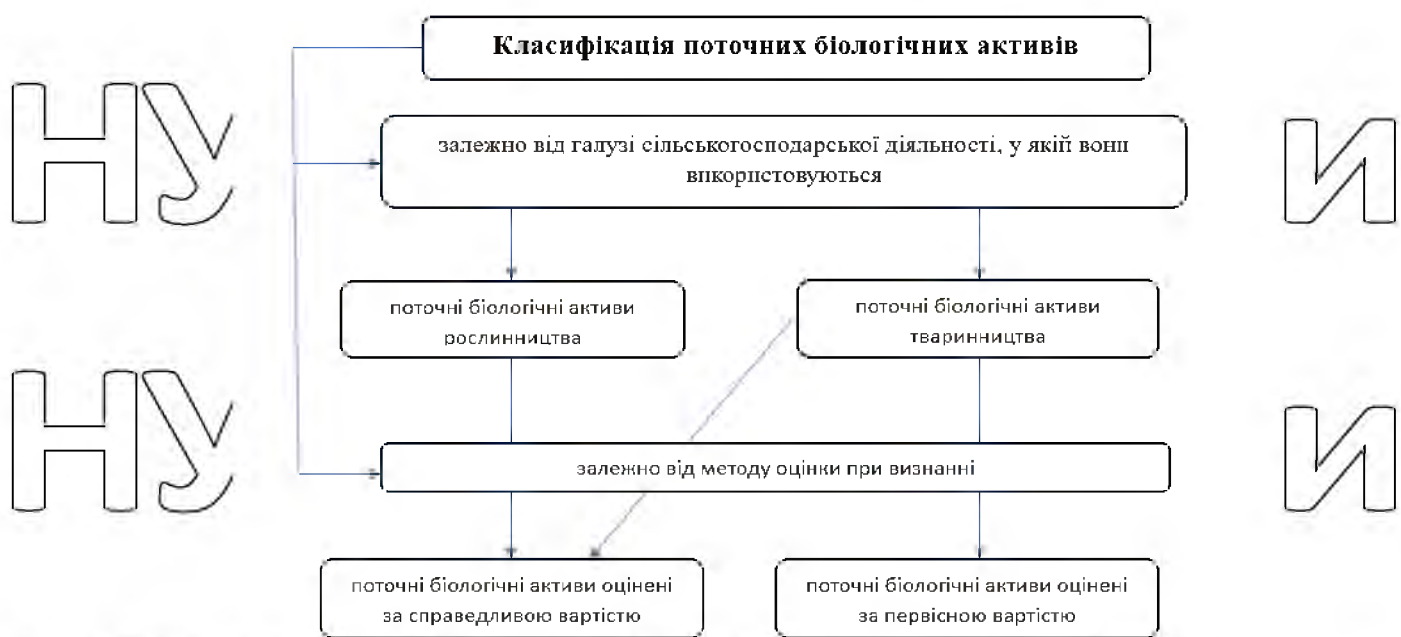

Рис. 1.1 Класифікація поточних біологічних активів

НУБІП України

Біологічні активи поділяються на сільськогосподарські та несільськогосподарські. До перших належать активи, здатні давати

НУБІП України

сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, призначені для продажу або використання в сільськогосподарській діяльності. Біологічні активи, які не використовуються в сільськогосподарській діяльності та

утримуються для продажу або використання яких є невизначеним, визнаються як поточні запаси, тоді як живі активи, які використовуються в інших видах діяльності, крім сільськогосподарської, та очікуваний строк корисного використання яких перевищує один рік, визнаються як основні засоби.

До інших біологічних активів також відносяться багаторічні рослини і тварини (наприклад, лісосмуги, декоративні рослини, циркові та тварини зоопарків), які вирощуються і утримуються для цнлей, відмінних від сільськогосподарського виробництва.

Біологічні активи, які були визнані активами в результаті минулих подій і щодо яких існує ймовірність того, що підприємство не отримає майбутніх економічних вигод від їх використання, не визнаються активами у звітному періоді, а їх вартість включається до складу інших операційних витрат.

На практиці це означає, що більшість біологічних активів та сільськогосподарської продукції можна визнавати до початку збору або до продажу.

Біологічні активи становлять високу частку загальних активів сільськогосподарських підприємств, на них припадає значна частина виробництва сільськогосподарських підприємств і вони є основним фінансовим ресурсом сільськогосподарських підприємств. Це також найважливіший фактор забезпечення операційної ефективності окремих підприємств та національної економіки в цілому.

У процесі регулювання обліку біологічних активів підприємства стикаються з проблемою ідентифікації таких об'єктів через теоретичну невідповідність обліково-економічної сутності поняття "біологічні активи".

Використання категорії "живі активи" пов'язане із затвердженням та застосуванням П(С)БО № 30 "Біологічні активи".

Згідно з П(С)БО 30, біологічні активи - це тварини або рослини, які в процесі біологічних перетворень можуть давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи та інші економічні вигоди.

Згідно з МСБО 41 - це жива тварина або рослина. Це визначення не пояснює значення терміну, а також не вказує на мету обліку. З огляду на те, що об'єктом обліку є актив, обліку підлягають не всі рослини і тварини, незалежно від їх форми, а лише ті, над якими компанія має контроль в результаті минулих подій і від використання яких очікується отримання майбутніх економічних вигод. Отже, в даному випадку міжнародний стандарт визначає лише першу складову терміну "біологічні" і повністю ігнорує другу, не менш важливу складову - "активи". Також міжнародний стандарт окремо визначає біологічну трансформацію як процеси росту, розпаду, виробництва та відтворення, які спричиняють якісні та кількісні зміни біологічних активів. На відміну від цього, НПС(С)БО 30 розглядає характеристики та якості активу, тобто потенціал отримання економічних вигод від його використання, а не його біологічну субстанцію. Міжнародна практика оперує поняттям біологічної трансформації, а вітчизняна - поняттям біологічних перетворень і зводить ці процеси до врахування кількісних та якісних змін біологічних активів, не деталізуючи їх.

У науковій літературі представлено низку визначень сутності поняття "біологічні активи", які по-різному розкривають його обліково-аналітичну природу та склад.

Ці визначення є надзвичайно різноманітними твердженнями щодо визначення економічної категорії біологічних активів, але всі вони так чи інакше враховують формулювання НПС(С)БО 30. Всі визначення можна поділити на дві групи: системний (філософський) та несистемний (видовий) підходи. Ми вважаємо більш доцільним перший підхід, який є ширшим і конкретнішим. Тобто, визначення однорідної групи об'єктів вимагає повторення ознак та характеристик, притаманних іншим групам.

З огляду на вищевикладену точку зору, визначення біологічного активу виглядає наступним чином: природний ресурс, представлений рослинами і тваринами, використання якого призводить до виробництва сільськогосподарської продукції та/або додаткових біологічних активів, що принесуть економічну вигоду. Сільськогосподарська продукція - це активи,

отримані в результаті розкладання біологічних активів і призначені для продажу, переробки або внутрішнього споживання.

Кваліфікуючи біологічні активи як активи для цілей бухгалтерського обліку, компанії повинні враховувати, що це організми, які перебувають під впливом природних факторів (тривалість виробничого процесу, яка залежить від впливу навколишнього середовища на біологічні процеси розвитку рослин (світло, температура, опади)) та біологічних особливостей тварин (сортів). При цьому слід враховувати наступні аспекти. Ці аспекти впливають на порядок обліку та характеризують їх відмінності від інших видів активів.

1.4. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку поточних біологічних активів.

В сучасних умовах в Україні агропромисловий комплекс є однією з галузей, яка досягає позитивних результатів функціонування. Крім того, запорукою продовольчої безпеки країни та стратегічного розвитку її продовольчих ринків є розвиток тваринництва, яке в останні роки значною мірою перебуває у занепаді через низьку рентабельність виробництва.

Ефективність діяльності підприємства безпосередньо залежить від правильного формування та розподілу витрат, чіткого визначення поняття обліку витрат і методів обліку витрат та їх класифікації, що впливає на рівень собівартості та розподіл витрат.

Негативний вплив на скорочення обсягів виробництва продукції та розвиток тваринництва, рослинництва в цілому мали також такі чинники, як зменшення фінансової підтримки з боку держави, руйнування колишньої системи матеріально-технічного забезпечення, різниця в ціні сільськогосподарської та промислової продукції, неможливість відновлення та розширеного відтворення виробництва через фінансовий дефіцит, застарілі засоби виробництва та технології тощо.

Для правильної та раціональної організації бухгалтерського обліку необхідна досконала законодавча та нормативна база; галузеві стандарти та методичні рекомендації з обліку біологічних активів, витрат і доходів та визначення фінансових результатів; галузева статистика, фінансова та управлінська звітність, професійні бухгалтери-фінансисти, які досконало знають специфіку діяльності агропромислових підприємств та принципи ведення бухгалтерського обліку.

Функціонування різних організаційно-правових форм господарювання в аграрному секторі вимагає нового підходу до організації бухгалтерського обліку, що враховує специфіку біологічних змін у сільському господарстві. Для правильної та раціональної організації бухгалтерського обліку необхідні: повна нормативно-правова база; галузеві стандарти та методичні рекомендації з обліку біологічних активів, витрат і доходів та визначення фінансових результатів; галузева статистика, фінансова та управлінська звітність; адекватні знання особливостей та облікової політики агропромислових підприємств; професійні бухгалтери-фінансисти.

Існуючий перелік нормативних документів, що регулюють облік біологічних активів, досить великий і, безумовно, потребує гармонізації та універсалізації.

Нормативні документи з питань організації обліку поточних біологічних активів відображені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Нормативні документи з питань організації обліку поточних

біологічних активів

№ п/п	Документ	Зміст документа	Де використовується
-------	----------	-----------------	---------------------

1	Конституція України [21]	Визначає основні принципи діяльності держави та суспільства, зокрема, право на підприємницьку діяльність	Забезпечення діяльності підприємства
2	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [39]	Визначає загальні принципи організації бухгалтерського обліку, основи його документального забезпечення та обсяг фінансової звітності	Організація договірної роботи на підприємстві
3	Податковий кодекс України [36]	Визначає платників податку на додану вартість, об'єкти, базу та ставки оподаткування, перелік неоподатковуваних та звільнених від оподаткування операцій, особливості оподаткування експортних та імпорتنих операцій, поняття податкової накладної, порядок обліку, звітування та внесення податку до бюджету	При формуванні фінансової звітності
4	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи"	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про біологічні активи і про одержані в процесі їх біологічних перетворень додаткові біологічні активи й сільськогосподарську продукцію та розкриття інформації про них у фінансовій звітності	Організація облікової політики, документального забезпечення, первинного обліку, аналітичного обліку, формування бухгалтерської звітності

Висновки до розділу 1

В даному розділі магістерської роботи було розглянуто поточні біологічні активи (ПБА) як об'єкт управління та обліку. Було визначено, що ПБА - це активи, які:

- є живими;
- здатні до зміни;
- призначені для використання в основному в процесі виробництва продукції, надання послуг або для продажу в процесі звичайної діяльності підприємства.

ПБА включають в себе:

• рослини на корінні або в ґрунті, які не досягли зрілості;
• тварини на вирощуванні або відгодівлі;
• продукти тваринництва, які ще не були зібрані або зібрані, але ще не були відокремлені від живих тварин;

• біологічні активи, які перебувають у процесі вирощування або виробництва, такі як виноград, чайний лист, молочні продукти, м'ясо, риба.

ПБА мають ряд особливостей, які відрізняють їх від інших активів підприємства:

• вони є живими, що означає, що вони можуть рости, розвиватися і розмножуватися;
• вони здатні до зміни, що означає, що їхня вартість може змінюватися протягом часу;

• вони призначені для використання в основному в процесі виробництва продукції, надання послуг або для продажу в процесі звичайної діяльності підприємства.

Поточні біологічні активи відіграють важливу роль у сучасному управлінні та сільському господарстві. Вони є джерелом доходу для підприємств, що займаються виробництвом сільськогосподарської продукції. Також можуть використовуватися для підвищення ефективності виробництва і забезпечення сталого розвитку підприємств.

У сільському господарстві ПБА є основним джерелом доходу. Вони використовуються для виробництва зерна, фруктів, овочів, м'яса, молока та інших продуктів харчування. А також можуть використовуватися для виробництва продукції, яка не призначена для споживання людьми, наприклад, вовни, шкіри, деревини та інших матеріалів.

У сучасному управлінні ПБА відіграють важливу роль. Вони можуть використовуватися для підвищення ефективності виробництва, наприклад, шляхом впровадження нових технологій і методів вирощування. І тим не менш можуть використовуватися для забезпечення сталого розвитку підприємств, наприклад, шляхом збереження навколишнього середовища.

Поточні біологічні активи обліковуються на рахунку 21 "Поточні біологічні активи". При цьому, для кожного виду відкривається окремий субрахунок.

При аналізі ПБА необхідно враховувати такі фактори, як:

- їхній характер;
- обсяг;
- вартість;
- ризик.

Бухгалтерський облік ПБА регулюється такими нормативно-правовими актами:

- Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні";
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи"

Ці нормативно-правові акти встановлюють правила оцінки, обліку та звітності щодо ПБА.

Отже поточні біологічні активи є важливим елементом фінансової звітності підприємства. Вони можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на фінансовий стан підприємства. Для того щоб оцінити вплив ПБА на фінансовий стан підприємства, необхідно враховувати їхній характер, обсяг, вартість і ризик.

РОЗДІЛ 2. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ

НУБІП України

2.1. Організаційно-економічна характеристика досліджуваних підприємств.

НУБІП України

ДП ДГ “Нова Перемога” є сільськогосподарською організацією, яка займається вирощуванням зернових, технічних і інших культур, які не віднесені до інших класів рослинництва; тваринництвом. Також дана організація надає свої послуги в галузях тваринництва та рослинництва.

НУБІП України

Підприємство створене наказом Міністерства сільського господарства УРСР від 30 вересня 1977 року №330. Підприємство є правонаступником колгоспу «Нова Перемога». Діюче найменування підприємства визначене

НУБІП України

наказом Національної академії аграрних наук України від 07.09.2010р. № 69 «Про найменування установ, підприємств та організацій Національної академії аграрних наук України».

Правовий статус: юридична особа.

НУБІП України

Організаційно-правова форма: Державне підприємство “Дослідне господарство “Нова Перемога” Інститут господарства Полісся Національної академії аграрних наук України”.

Також на підприємстві є такі види діяльності за КВЕД-2010 (Класифікація видів економічної діяльності):

НУБІП України

- вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;
- вирощування інших однорічних і дворічних культур;
- розведення свиней, ВРХ, коней;

НУБІП України

- допоміжна діяльність у рослинництві;
- післяурожайна діяльність;
- виробництво олії та тваринних жирів;

• виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості;
• виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах,
• виробництво готових кормів для домашніх тварин.

ДП ДГ “Нова Перемога” веде господарську та виробничу діяльність по всіх напрямках, що не заборонені діючим законодавством. Підприємство несе відповідальність за екологічну чистоту наданих ним послуг, виконаних робіт та товарів.

ДП ДГ “Нова Перемога” самостійно визначає облікову політику; розробляє систему і форми внутрішньогосподарського (управлінського) обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає права працівників на підписання бухгалтерських документів; затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації.

“Нова Перемога” самостійно визначає перспективи розвитку, планує та здійснює свою діяльність, виходячи з попиту на продукцію, що воно виробляє, виходячи з проблем забезпечення розвитку. Основу планів становлять завдання, поставлені перед досвідним господарством, та договори/контракти, укладені на виконання будь-яких робіт та послуг із споживачами, замовниками, постачальниками. Господарські відносини з партнерами в сферах діяльності формуються на основі договору. ДП ДГ “Нова Перемога” вільне у виборі предмету договору, визначенні обов'язків та умов господарських взаємовідносин.

Фінансова стійкість підприємства відіграє важливу роль у забезпеченні розширеного відтворення та прибутковості у майбутньому. Це здатність підприємства здійснювати свою діяльність в напрямку розвитку, при цьому зберігати рівновагу власних активів і пасивів у середовищі, яке постійно змінюється. Фінансова стійкість є ключовим орієнтиром при плануванні діяльності, при впровадженні інноваційних технологій на підприємство, загалом її показники відображають рівень ризиковості функціонування.

Проаналізуємо показники фінансової стійкості та їх динаміку.

Динаміка показників фінансової стійкості ДП ДГ «Нова Перемога» в 2020 - 2022 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020
Власні обігові кошти, тис. грн.	1 757	10 396	17 792	8 639	7 396	16 035
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,19	0,61	0,75	0,42	0,14	0,56
Маневреність власних оборотних коштів	0,22	0,04	0,04	-0,18	0	-0,18
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів	0,36	0,92	1,1	0,56	0,18	0,74
Коефіцієнт фінансової автономії	0,76	0,86	0,89	0,1	0,03	0,13
Коефіцієнт фінансової залежності	1,31	1,17	1,12	-0,14	-0,05	-0,19
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,31	0,17	0,12	-0,14	-0,05	-0,19
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,07	0,27	0,36	0,2	0,09	0,29
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	1	1	1	0	0	0
Коефіцієнт фінансової стійкості (покриття інвестицій)	0,76	0,86	0,89	0,1	0,03	0,13
Коефіцієнт мобільності активів	0,41	0,59	0,76	0,18	0,17	0,35

Загалом, фінансовий стан ДП ДГ "Нова Перемога" є задовільним.

Підприємство має високу фінансову стійкість, забезпечене власними оборотними коштами, здатне самостійно фінансувати істотну частку необхідних активів.

Однак, є деякі аспекти, які потребують уваги керівництва підприємства.

Зокрема, слід:

1. Знизити частку короткострокових зобов'язань у загальній структурі зобов'язань, щоб забезпечити стійкість господарських процесів у разі обмеження доступу до такої заборгованості.

2. Збільшити частку оборотних активів у загальній структурі активів, щоб підвищити адаптивність підприємства до змінних умов господарювання.

Земля є головним засобом виробництва у сільському господарстві. Підприємство має свої угіддя. Земля знаходиться в державній власності, в оренду не надається, обробляється власними силами.

ДПДГ «Нова Перемога» володіє 3145 га площі землі. Всього сільськогосподарських угідь – 2539 га, з них:

- рілля – 2181 га
- багаторічні насадження – 41 га;
- сінокоси – 12 га;
- пасовища – 305 га. (Рис.1)

Рис. 2.1 Структура сільськогосподарських угідь ДП ДГ «Нова Перемога»

Як можна побачити, найбільшу площу займає рілля (86%, що становить 2181 га).

А найменшу - сінокоси (0% або 12 га).

Стосовно тваринництва, на підприємстві наявні такі поголів'я тварин (рис 2) (додаток Б.1):

- велика рогата худоба всього – 934 голів;
- в т.ч. корови дійного стада – 500;
- свині – 72;
- в т.ч. основні свиноматки – 30;
- коні – 45;
- бджолосімей – 40.

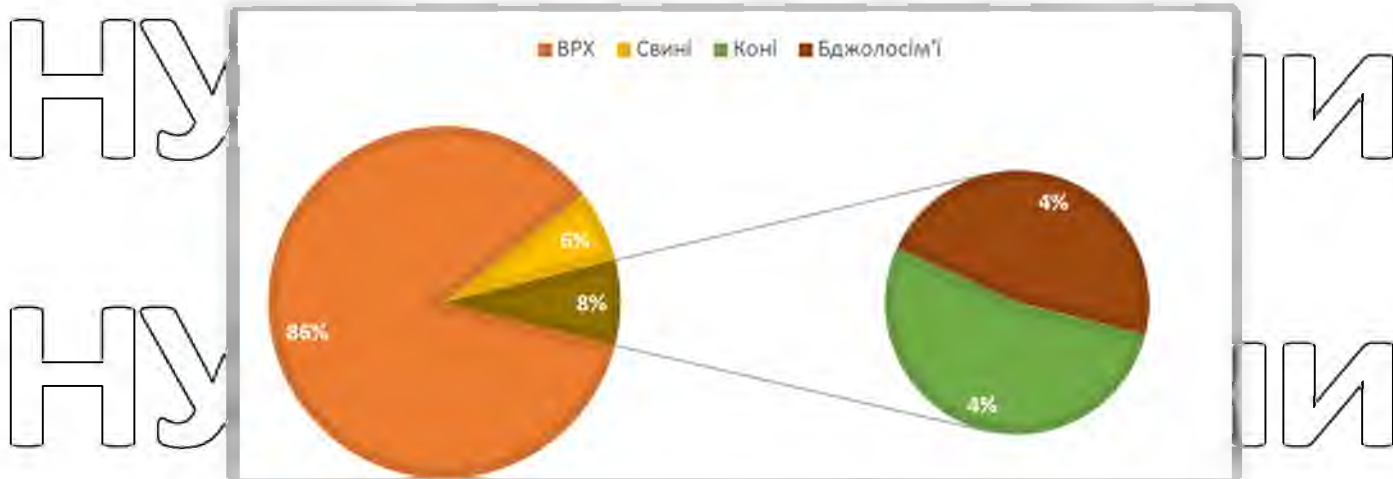

Рис. 2.2 Поголів'я тварин ДП ДГ «Нова Перемога»

Належний стан та структура активів підприємства – важлива умова для здійснення комерційної діяльності на сучасному ринку. Її виконання допоможе отримати найбільший з можливих економічних ефектів. Адже у часи жорсткої конкуренції та нестабільного макроекономічного середовища будь-яка помилка в управлінні підприємством може призвести до значних втрат. Аналіз активів підприємства можна розглянути в таблиці 2.2 та таблиці 2.3.

Таблиця 2.2
Структура активів ДП ДГ «Нова Перемога» в 2020 - 2022 рр., %

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення),		
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020
Нематеріальні активи	13,38	9,47	7,79	-3,91	-1,68	-5,59
Незавершені капітальні інвестиції	0,43	3,87	0	3,44	-3,87	-0,43
Основні засоби:	47,56	43,15	43,93	-4,41	0,78	-3,63
Довгострокові біологічні активи	9,61	6,35	5,27	-3,23	-1,17	-4,4
НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	70,98	62,87	56,94	-8,11	-5,93	-14,04
Виробничі запаси	2,38	2,63	1,8	0,25	-0,83	-0,58
Незавершене виробництво	3,3	8,56	9,23	5,26	0,67	5,93
Готова продукція	9,56	13,71	18,07	4,15	4,36	8,51
Запаси	15,24	24,9	29,09	9,66	4,19	13,85

Продовження таблиці 2.2

Поточні біологічні активи	11,92	8,9	7,22	3,02	-1,68	-4,7
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,67	2,52	3,54	1,85	3,02	4,87
Гроші та їх еквіваленти	1,2	0,81	1,21	-0,39	0,4	0,01
ОБОРОТНІ АКТИВИ	29,02	37,13	43,06	8,11	5,93	14,04
БАЛАНС	100	100	100	0	0	0

Частка необоротних активів у загальній структурі активів ДП ДГ "Нова Перемога" знижується, але все ще залишається високою (56,94% на кінець 2022 р.). Це означає, що підприємство має значні інвестиції в основні засоби, які дозволяють створювати товари і послуги. Однак, така структура активів знижує фінансову гнучкість підприємства, так як в разі зміни ринкової кон'юнктури, зниження попиту на основні товари і послуги, ДП ДГ "Нова Перемога" не зможе швидко перебудувати свої виробничі і збутові процеси для адаптації.

Таблиця 2.3

Динаміка активів ДП ДГ «Нова Перемога» в 2020 - 2022 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020
Нематеріальні активи	4 318	4 318	4 318	0	0	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	139	1 762	0	1 623	-1 762	1167,63	-100	-100
Основні засоби:	15 350	19 672	24 349	4 322	4 677	28,16	23,77	58,63
Довгострокові біологічні активи	3 101	2 909	2 889	-192	-20	-6,19	-0,69	-6,84
НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	22 908	28 661	31 556	5 753	2 895	25,11	10,1	37,75
Виробничі запаси	768	1 200	995	432	-205	56,25	-17,08	29,56
Незавершене виробництво	1 064	3 900	5 116	2 836	1 216	266,54	31,18	380,83
Готова продукція	3 086	6 249	10 012	3 163	3 763	102,5	60,22	224,43
Запаси	4 918	11 349	16 123	6 431	4 774	130,76	42,07	227,84
Поточні біологічні активи	3 846	4 058	4 002	212	-56	5,51	-1,38	4,06
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	215	1 151	3 069	936	1 918	435,35	166,64	1327,44

Гроші та їх еквіваленти	388	368	672	-20	304	-5,15	82,61	73,2
ОБОРОТНІ АКТИВИ	9 367	16 926	23 866	7 559	6 940	80,7	41	154,79
БАЛАНС	32 275	45 587	55 422	13 312	9 835	41,25	21,57	71,72

Зростаюча сума активів ДП ДГ «Нова Перемога» становила в 2022 р. 55 422 тис. грн. проти 32 275 тис. грн. в 2020 р.

Як оборотні, так і необоротні активи вплинули на таку динаміку (приріст 71,72%). Перші збільшилися на 154,79%, в той час як останні на 37,75% в 2020 - 2022 рр.

Основні засоби ДП ДГ «Нова Перемога» активно використовуються у щоденній діяльності. Їх вартість збільшилася з 18 350 тис. грн. в 2020 р. до 24 349 тис. грн. в 2022 р.

Це пов'язано з активною політикою управління основними засобами, що передбачає їх ремонт, оновлення, тобто здійснення як простого, так і розширеного відтворення. Як результат, господарський потенціал підприємства зростає.

Більш швидке збільшення обсягу запасів ДП ДГ «Нова Перемога» в порівнянні з чистим доходом говорить про те, що підприємство використовує менш ефективні методики, не шукає можливостей виділення частини фінансових ресурсів, які загрузли в запасак. Як результат, такі фонди не можна використовувати за альтернативними напрямками. В цілому ефективність управління запасами знижується в 2020 - 2022 рр.

Хоча спостерігається підвищення обсягу дебіторської заборгованості за товарами та послугами більш швидкими темпами, ніж чистого доходу, все ж складно сформулювати однозначне ставлення до таких процесів. Дебіторська заборгованість за наданими товарами і послугами призводить до скорочення обсягу доступного оборотного капіталу підприємства, адже залишається менше ресурсів для покупки запасів, проведення активної маркетингової діяльності і так далі. З іншого боку, дебіторська заборгованість за наданими товарами і послугами може виступати інструментом стимулювання збуту. Якщо

підприємство сформувало чіткий зв'язок, тобто надання додаткових товарних кредитів і права відстрочки платежів по послугах призводить до збільшення доходу, при цьому якість дебіторської заборгованості залишається високою, то доцільно і далі дотримуватися такої політики. В іншому випадку необхідно надавати право відстрочки лише надійним клієнтам з бездоганною історією співпраці.

Проведемо аналіз динаміки фінансових результатів ДП ДП «Нова Перемога».

Таблиця 2.4

Динаміка фінансових результатів ДП ДП «Нова Перемога» в 2020 - 2022 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	42 840	66 000	70 787	23 160	4 787	54,06	7,25	65,24
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	39 871	57 885	64 077	18 014	6 192	45,18	10,7	60,71
Валовий прибуток (збиток)	2 969	8 115	6 710	5 146	-1 405	173,32	-17,31	126
Адміністративні витрати	1 799	5 341	4 967	3 542	-374	196,89	-7	176,1
Витрати на збут	676	508	505	-168	-3	-24,85	-0,59	-25,3
Інші операційні витрати	0	243	166	243	-77	діл. на нуль	-31,69	діл. на нуль
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	494	2 023	1 072	1 529	-951	309,51	-47,01	117
Фінансові витрати	44	0	0	-44	0	-100	діл. на нуль	-100
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	450	2 023	1 072	1 573	-951	349,56	-47,01	138,22
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	450	2 023	1 072	1 573	-951	349,56	-47,01	138,22

За Звітами про фінансові результати (додаток Б.2) ДП ДБ «Нова Перемога» в яких відображаються доходи, витрати і фінансові результати діяльності, за яким була узагальнено дані у таблиці, спостерігаємо, що чистий фінансовий результат – прибуток збільшився у 2022 р. порівняно з 2020 р. на 622 тис. грн.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства є найбільш важливим індикатором, що свідчить про здатність підприємства створювати додану вартість, займати стійке ринкове становище за рахунок реалізації якісних бізнес-процесів. Чистий прибуток формується під впливом усіх управлінських рішень, які були зроблені протягом періоду аналізу, а також об'єктивних зовнішніх і внутрішніх процесів. Чистий прибуток ДП ДБ «Нова Перемога» становить 450 тис. грн. в 2020 р.

Позитивна динаміка показника ДП ДБ «Нова Перемога» (приріст 138,21%) говорить про здатність нарощувати обсяг залученого капіталу і стійко функціонувати протягом тривалого періоду часу на ринку.

Рентабельність – це відносний показник, а значить, зростання цього показника свідчить про зростання стійкості підприємства. Пропонуємо розглянути значення даного показника для нашого підприємства.

Таблиця 2.5

Динаміка показників рентабельності (збитковості) ДП ДБ «Нова Перемога»

Показники	Рік		
	2021	2022	Відхилення 2022 / 2021
Рентабельність (пасивів) активів (чистий прибуток в чисельнику), %	5,2	2,12	-3,08
Рентабельність власного капіталу, %	6,35	2,43	-3,92
Рентабельність виробничих фондів, %	7,89	3	-4,89
Рентабельність продажів за валовим прибутком (валова маржа), %	12,3	9,48	-2,82
Рентабельність продажів за операційним прибутком (операційна маржа), %	3,07	1,51	-1,56
Рентабельність продажів за чистим прибутком (чиста маржа), %	3,07	1,51	-1,56
Операційна рентабельність витрат, %	3,16	1,54	-1,62
Коефіцієнт реінвестування, %	20,02	19,96	-0,06
Коефіцієнт стійкості економічного зростання, %	1,04	0,43	-0,61
Період окупності активів	19,24	47,11	27,87
Період окупності власного капіталу	15,75	41,23	25,48

Зазначені показники свідчать про погіршення фінансового стану підприємства. Це може призвести до таких наслідків:

- Зниження прибутковості. Підприємство отримує менше прибутку від своєї діяльності, що може призвести до зменшення його фінансової стійкості і можливості виплачувати дивіденди.

- Зниження конкурентоспроможності. Підприємство має менші можливості для інвестування в розвиток, що може призвести до його відставання від конкурентів.

- Збільшення ризику банкрутства. При низьких показниках прибутковості і стійкості підприємство має більший ризик банкрутства.

Конкретні наслідки будуть залежати від масштабів погіршення фінансового стану підприємства. Якщо показники будуть продовжувати погіршуватися, підприємство може зіткнутися з такими проблемами, як:

- Неможливість виплати позик і боргів.
- Зниження цінності акцій.
- Втрата ринкової частки.
- Звільнення працівників.

Для запобігання негативним наслідкам підприємству необхідно провести аналіз причин погіршення фінансового стану і розробити заходи щодо їх усунення.

Організація бухгалтерського обліку та звітності на підприємстві ДП ДГ “Нова Перемога” здійснюється на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених наказами Міністерства фінансів України, інших нормативних актів.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться з дня його реєстрації. На даний момент форма ведення обліку на ДП ДГ “Нова Перемога” є

К
о
м
Податковий облік ведеться відповідно до законодавства України,

п

,

визначеного Податковим Кодексом України. Система оподаткування – загальна.

Згідно з обліковою політикою товариства, головний бухгалтер Кіндраць Слена Борисівна, затверджує у директора та доводить до підприємств Товариства робочий план рахунків з використанням рахунків першого, другого та третього порядку. Головний бухгалтер забезпечує відображення господарських операцій в бухгалтерському обліку підприємствами відповідно до Плану рахунків, затвердженого директором; зберігання первинних документів та облікових регістрів, які були підставою для складання податкової та бухгалтерської звітності, їх оформлення та передачу в архів відповідно до вимог чинного законодавства.

На ДП ДГ “Нова Перемога” є посадові інструкції для бухгалтерії та посадова інструкція для головного бухгалтера, в яких перераховані загальні положення, завдання та обов’язки, права, відповідальність, та кваліфікаційні вимоги.

Статут підприємства (нова редакція), яким наразі користується ДП ДГ “Нова Перемога” датується 27 грудня 2017 року (додаток Б.3).

Розрахунок та аналіз платоспроможності ДП ДГ “Нова Перемога” можна проаналізувати за допомогою таблиці та графіку, які наведені нижче.

Таблиця 2.6

Значення коефіцієнта платоспроможності

2020 рік

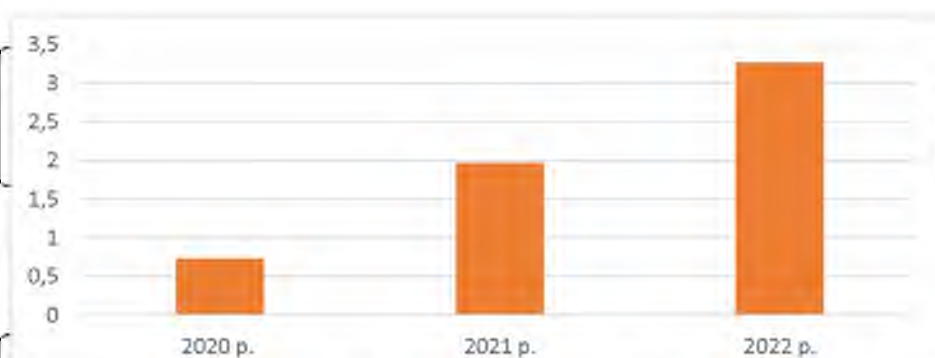

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнта платоспроможності

За даними таблиці 2.6 та рисунком 2.3, які розраховані за Балансом ДП ДГ “Нова Перемога” за 2020-2022 рік (додаток Б.4), ми бачимо, що коефіцієнт платоспроможності ДП ДГ “Нова Перемога” з кожним роком ставав все більшим.

На кінець 2022 року становить 3,27, це говорить про те, що у підприємства є значний ліквідний резерв, який може бути використаний для покриття поточних зобов'язань. Також високий рівень платоспроможності може свідчити про фінансову стабільність підприємства та його здатність вирішувати фінансові зобов'язання у короткостроковій перспективі. З великим запасом ліквідних

активів підприємство може мати можливість інвестувати в розвиток та зростання.

Але з іншого боку, високий рівень платоспроможності може свідчити про недооптимізоване управління оборотними витратами, і, можливо, є перспектива оптимізації структури активів.

У цілому високі показники платоспроможності позитивно оцінюються, але вимагають подальшого аналізу для повного розуміння контексту та можливостей оптимізації фінансового управління.

Ринкові умови господарювання вимагають від економічних суб'єктів дотримання вимог щодо ліквідності та ділової активності. Їхнє практичне значення обумовлене необхідністю повного та своєчасного виконання зобов'язань, забезпечення діяльності підприємства ліквідними активами, здатними в будь-який час покрити обсяг зобов'язань, а також встановлення ефективної маркетингової політики, спрямованої на просування на ринках продукції, праці та капіталу.

Найважливішим показником фінансового стану підприємства є ліквідність, сутність якої проявляється у можливості підприємства у будь-який момент розрахуватися зі своїми зобов'язаннями (пасивам) за допомогою (за рахунок) майна (активів), яке є на балансі, тобто в тому, як швидко підприємство

може продати свої активи, отримати грошові кошти і погасити свої борги –

заборгованості перед постачальниками, перед банком з повернення кредитів, перед бюджетом та позабюджетними централізованими фондами зі сплати податків та платежів, перед робітниками з виплати заробітної плати та інше.

Розрахуємо показники ліквідності ДП ДГ «Нова Перемога»

Таблиця 2.7

Динаміка показників ліквідності ДП ДГ «Нова Перемога» в 2020 - 2022 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2022 / 2020
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,23	2,59	3,93	1,36	1,34	2,7
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,58	0,85	1,17	0,27	0,42	0,69
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,05	0,06	0,11	0,01	0,05	0,06
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	0,03	0,18	0,51	0,15	0,33	0,48

ДП ДГ «Нова Перемога» працює в напрямку зниження короткострокових ризиків протягом 2020 - 2022 рр., тому управлінці вживають заходів щодо забезпечення збалансованості короткострокових джерел фінансування і оборотних активів. Про це свідчить збільшення індикатора поточної ліквідності з 1,23 гривень до 3,93.

Якщо зоставити його з нормативним (≥ 2), то можна зробити висновок, що у підприємства не виникне проблем з погашенням зобов'язань перед постачальниками матеріальних ресурсів, послуг, фінансових ресурсів і так далі.

ДП ДГ «Нова Перемога» мало можливість погасити 58% своїх поточних зобов'язань протягом трьох-шести місяців з моменту першої звітної дати (2020 р.).

Що ж стосується значення показника на останню звітну дату (2022 р.), то воно знаходиться в нормативних межах, адже на кожну одиницю короткострокових зобов'язань у підприємства було 1,27 гривень оборотних активів, які можна було б швидко реалізувати на ринку і перетворити в грошову форму.

Ризик несвоєчасного виконання зобов'язань ДП ДГ «Нова Перемога» протягом найближчого місяця був відсутнім, адже у підприємства було грошових коштів в розмірі 11% від загальної суми поточних зобов'язань в 2022

р. Таке значення є низьким по відношенню до нормативного.

Також проведемо аналіз показників ділової активності досліджуваного підприємства.

Таблиця 2.8

Показники ділової активності ДП ДГ «Нова Перемога» (показники оборотності)

Показники	Рік		Абсолютний приріст (відхилення), +,- 2022 / 2021
	2021	2022	
Оборотність власного капіталу, обороти	2,07	1,6	-0,47
Оборотність активів, коефіцієнт трансформації, обороти	1,7	1,4	-0,3
Фондовіддача, обороти	3,77	3,22	-0,55
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, обороти	5,02	3,47	-1,55
Період одного обороту оборотних активів, днів	71,71	103,73	32,02
Коефіцієнт оборотності запасів, обороти	7,12	4,66	-2,46
Період одного обороту запасів, днів	50,58	77,17	26,59
Коефіцієнт оборотності готової продукції, обороти	14,14	8,71	-5,43
Період одного обороту готової продукції, дні	25,46	41,35	15,89
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, обороти	96,63	33,55	-63,08
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	3,73	10,73	7
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, обороти	8,19	10,17	1,98
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	43,97	35,41	-8,56
Період виробничого циклу, днів	21,56	31,49	9,93
Період операційного циклу, днів	54,31	87,9	33,59
Період фінансового циклу, днів	10,34	52,5	42,16

За результатами, можна зробити наступні висновки про динаміку оборотності активів підприємства за 2021-2022 роки:

- Оборотно́сть власного капіталу та оборотно́сть активів, коефіцієнт трансформації, знизилися на 0,47 і 0,3 відповідно. Це означає, що підприємство стало менш ефективним у використанні власного капіталу та активів.

- Фондовіддача також знизилася на 0,55. Це означає, що підприємство стало отримувати менший прибуток від використання активів.

- Коефіцієнт оборотності оборотних активів знизився на 1,55. Це означає,

що підприємство стало витрачати більше часу на реалізацію своїх активів.

Клієнти та інші дебітори використовували в 2022 р. кошти компанії протягом менш тривалого періоду (10,73 днів) в порівнянні з тим терміном, протягом якого підприємство відволікало частину оборотного капіталу постачальників та інших партнерів в рамках фінансово-господарських відносин при формуванні кредиторської заборгованості (35,41 днів). Якщо це не призводить до погіршення відносин з постачальниками, то доречно і далі дотримуватися такої політики.

Період, протягом якого вкладені кошти ДП ДГ «Нова Перемога» після проходження стадії формування матеріальних запасів, їх перетворення в готову продукцію і послуги, погашення дебіторської заборгованості перетворювалися назад в грошові кошти, дорівнює 87,9 дням.

Показник фінансового циклу, який враховує також кредиторську заборгованість, дорівнює 52,5 дням.

Оцінка рівня, структури та тенденції руху поточних біологічних активів на підприємстві.

Усесторонній аналіз діяльності ДП ДГ «Нова Перемога», надав можливість оцінити ефективність виробництва, виявити так звані «слабкі місця» та на базі цього розробити конкретні шляхи удосконалення облікового процесу та оптимізації виробництва продукції загалом. Для дослідження динаміки та рівня використання біологічних активів запропоновано механізм оптимізації обліку біологічних активів сільськогосподарських підприємств, який містить типові етапи, мету, об'єкти, види та показники їх економічного аналізу.

Ефективність використання біологічних активів - це міра того, наскільки ефективно підприємство використовує свої біологічні активи для отримання прибутку.

Ефективність використання біологічних активів залежить від таких факторів, як:

- Продуктивність біологічних активів: здатність біологічних активів виробляти продукцію або послуги.
- Витрати на утримання біологічних активів: витрати, пов'язані з вирощуванням, розведенням або доглядом за біологічними активами.
- Ціна реалізації продукції з біологічних активів: ціна, за якою підприємство може реалізувати продукцію з біологічних активів.

Для оцінки ефективності використання біологічних активів розрахуємо коефіцієнт ефективності використання біологічних активів за останні 3 роки (2020-2022).

Коефіцієнт ефективності біологічних активів ДП ДГ "Нова Перемога"

2020 р.	2021 р.	2022 р.
0,06	0,29	0,16

Динаміку досліджуваного коефіцієнта можна побачити на графіку:

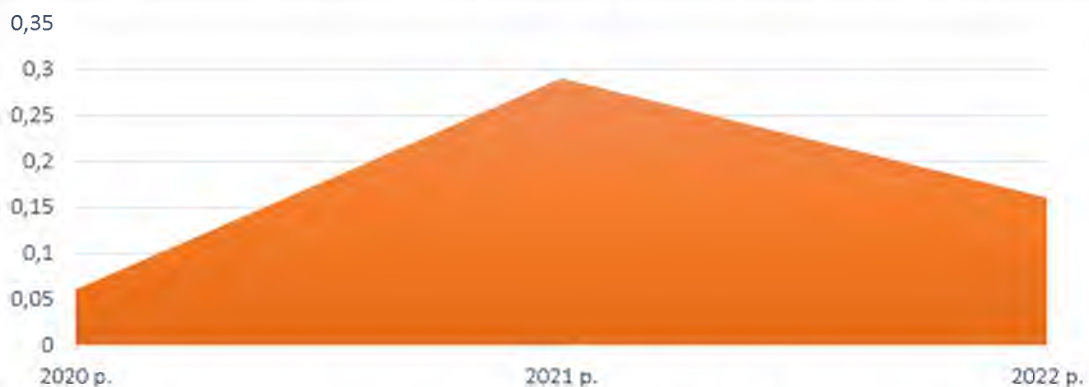

Рис. 21. Динаміка ефективності біологічних активів

Коефіцієнт ефективності біологічних активів ДП ДГ "Нова Перемога" за 2022 рік становить 0,16, що є нижчим, ніж у 2021 році (0,29) і значно нижчим, ніж у 2020 році (0,06). Це свідчить про те, що підприємство в 2022 році менш ефективно використовувало свої біологічні активи, ніж у попередні роки.

Існує кілька можливих причин цього зниження ефективності:

1. Зниження продуктивності біологічних активів. Це може бути пов'язано з такими факторами, як:

- Несприятливі погодні умови
- Захворювання або шкідники
- Неправильна технологія вирощування або догляду

2. Підвищення витрат на утримання біологічних активів. Це може бути пов'язано з такими факторами, як:

- Зростання цін на корми, добрива, засоби захисту рослин
- Збільшення заробітної плати працівників

3. Зниження ціни реалізації продукції з біологічних активів. Це може бути пов'язано з такими факторами, як:

- Високий рівень конкуренції
- Зниження попиту на продукцію

Для підвищення КЕБ підприємство може впроваджувати такі заходи:

- Вдосконалювати систему управління біологічними активами
- Впроваджувати технології, які дозволяють підвищити продуктивність біологічних активів
- Знижувати витрати на утримання біологічних активів
- Розширювати ринки збуту продукції з біологічних активів

Проведений аналіз документального забезпечення оцінки біологічних активів за справедливою вартістю підтвердив відсутність деяких форм

первинних документів. Проведене дослідження показало, що запропонована

форма первинних облікових документів дозволяють раціонально організувати

бухгалтерський облік визначення справедливої вартості біологічних активів,

здійснювати контроль за достовірністю проведеної оцінки та отримувати

інформацію, необхідну для прийняття управлінських рішень. Отже,

вдосконалення первинного обліку сільськогосподарської діяльності на основі

розробки нових форм документів дозволяє систематизувати документальне

підтвердження операцій із визначення справедливої вартості біологічних

активів, сприяє правильному, своєчасному і повному відображенню на рахунках бухгалтерського обліку здійсненої оцінки.

Придбаний (одержаний) біологічний актив зараховується на баланс підприємства за первісною вартістю. Біологічні активи відображаються на дату проміжного та річного балансу за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Біологічні активи відображаються на дату проміжного та річного балансу за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу.

Для документального оформлення вибуття тварин та птиці в результаті забою, прирізки та падежу використовується Акт на вибуття поточних біологічних активів тваринництва (забій, прирізка та падіж).

До акту додаються різноманітні підтвердні документи, залежно від причини падежу – висновок ветлікаря, протокол патологоанатомічного розтину трупа тварини.

Переведення тварин із групи в групу оформляється Актом на переведення тварин з групи в групу в межах поточних біологічних активів.

При одержанні приплоду тварин складається Акт на оприбуткування приплоду тварин. Записи в ньому здійснюються індивідуально по кожній голові приплоду ВРХ, поросят і лошаг.

Приріст визначають на підставі Розрахунку визначення приросту. Складає його зоотехнік на підставі даних Відомостей зважування тварин та документів про надходження та вибуття худоби загалом по фермі та за Видами і обліковими групами та особами.

Розрахунок приросту живої маси разом зі Звітом про рух худоби і птиці на фермі передають до бухгалтерії і він є підставою для оприбуткування одержаного приросту нарахування заробітної плати працівникам ферми.

На підприємство ДП ДГ “Нова Перемога” було придбано хряків від підприємства ТОВ «Агромакс М» на суму 37 500 грн (таблиця 2.10).

НУБІП України

Біологічні активи

Зміст госп.операції	Дт	Кт	Сума, грн
Придбано хряків	164	631	37 500
Відображено податковий кредит на підставі податкової накладної	641	631	7 500

Нарахування амортизації на біологічні активи відображується записом Дт 940 Кт 134. Біологічні активи можуть бути придбані, а можуть бути безоплатно одержані.

Станом на 31.08.2023 року, на підприємстві знаходяться біологічні активи на суму 2 282 287,58 грн.

. Організація бухгалтерського обліку поточних біологічних активів.

Інтеграція економіки України у світовий економічний простір вимагає подальшого вдосконалення організації та методики бухгалтерського обліку в сільському господарстві з метою створення відповідної інформаційної системи, яка б відповідала потребам відкритої ринкової економіки.

Одним з таких удосконалень є набуття чинності з 1 січня 2007 року Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 30 "Біологічні активи", яке докорінно змінює організацію та методику бухгалтерського обліку тваринництва на сільськогосподарських підприємствах.

Сучасна організація бухгалтерського обліку активів тваринництва на сільськогосподарських підприємствах, в тому числі на "ДП ДГ Нова Перемога" включає комплекс заходів, спрямованих на накопичення, групування, систематизацію та аналіз узагальненої інформації про господарські операції, пов'язані з надходженням, переміщенням та вибуттям таких активів у процесі господарської діяльності, з метою прийняття відповідних і своєчасних управлінських рішень.

Галузеві особливості сільського господарства мають значний вплив на організацію та технологію виробництва, а отже, і на структуру бухгалтерського обліку. Сучасна біологічна особливість галузі тваринництва належить до цієї особливої категорії обліку, яка відсутня в інших галузях. Оборотні активи тваринництва утворюють особливу групу оборотних активів. З економічної точки зору розведення та відгодівля худоби, яка входить до складу ліквідних біологічних активів, є безперервним продуктом тваринництва, оскільки вага та вартість худоби постійно змінюється внаслідок біологічних змін.

Ці зміни пов'язані з витратами на вирощування та відгодівлю тварин до моменту їх продажу, забою та передачі до батьківського стада. Тварини, птиця та худоба включають худобу, що належить Групі, а також худобу, придбану в інших підприємств: всі види молодняку та худобу одразу після отелення до моменту її переведення до основного стада або реалізації. Сюди також входять вирощувані телиці та свиноматки, лабораторні тварини, велика рогата худоба першої лактації від отелення до продажу на спеціалізованих фермах з великими стадами, а також бджолосім'ї.

Вирощування та відгодівля молодняку призводить до змін у популяціях тварин. Кількість тварин збільшується за рахунок розведення на фермі або купівлі тварин у інших фермерських господарств чи приватних осіб. Тварини, вибраквані з основного стада, переводяться в групу відгодівлі. Тварини ростуть і переходять з однієї вікової групи в іншу, збільшуючи свою живу вагу і вартість. Через продаж м'ясопереробникам, іншим підприємствам та приватним особам значна кількість тварин на відгодівлі залишає ферму, деякі з них переводяться в основне стадо, а деякі забиваються на м'ясо. Всі ці процеси мають бути відображені в обліку.

Для обліку поточних біологічних активів на підприємстві призначений активний рахунок 21, який має такі субрахунки:

- 211 "Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю".

- 212 "Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю";

- 213 "Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю".

За дебетом рахунка 21 "Поточні біологічні активи" відображається надходження (оприбуткування саджанців, розсади, приплоду молодняку продуктивної й робочої худоби, вибракуваної з основного стада худоби для подальшої відгодівлі або реалізації без відгодівлі) поточних біологічних активів; приріст живої маси молодняку тварин. За кредитом - вибуття поточних біологічних активів унаслідок передачі на переробку, продаж, безоплатної передачі тощо.

На субрахунку 211 "Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю" ведеться облік наявності та руху поточних біологічних активів рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Аналітичний облік ведеться за видами (культурами) поточних біологічних активів рослинництва.

На субрахунку 212 "Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю" ведеться облік наявності та руху поточних біологічних активів тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Аналітичний облік ведеться за видами поточних активів тваринництва (молодняк тварин на вирощуванні, тварини на відгодівлі, сім'ї бджіл, доросла худоба, що вибракувана з основного стада, тощо).

На субрахунку 213 "Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю" ведеться облік наявності та руху поточних біологічних активів тваринництва, справедливую вартість яких достовірно визначити неможливо, внаслідок чого їх оцінювання здійснено відповідно до НП(С)БО 9 "Запаси". Аналітичний облік ведеться за видами (групами) поточних біологічних активів тваринництва.

До субрахунків 212 і 213 відкривають субрахунки другого порядку за видами тварин.

Об'єктами для організації бухгалтерського обліку ПБА рослинництва на ДП ДГ «Нова Перемога» є види сільськогосподарських рослин (зернові, кормові, технічні, картопля, овочі) або їх однорідні групи, що складаються з підвидів сільськогосподарських рослин (озимі та ярові) чи окремі культури (пшениця, жито, ячмінь, кукурудза, соя, соняшник, картопля, буряки цукрові та кормові, овочі відкритого та закритого ґрунту, тощо).

Згідно Методичних рекомендацій №1315 ПБА рослинництва, справедливу вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо, які не досягли зрілості технологічний процес їх створення не завершено, відображаються у бухгалтерському обліку і звітності як незавершене виробництво та оцінюються за виробничою собівартістю, яка визначається відповідно до П(С)БО 16 «Витрати».

Кількісні зміни ПБА рослинництва, що впливають на їх вартісну оцінку на момент списання їх з балансу на початок збирання врожаю, можуть бути і внаслідок будь-яких видів вибуття поточних біологічних активів, наприклад, передачі на переробку, безоплатної передачі, продажу посівів (тобто, ПБА рослинництва, які не досягли зрілості та технологічний процес їх створення не завершено).

Пунктом 20 П(С)БО 30 встановлено, що собівартість реалізованих біологічних активів і сільськогосподарської продукції дорівнює вартості, за якою вони відображаються в обліку на дату реалізації.

Кореспонденція рахунків господарських операцій з обліку поточних біологічних активів рослинництва наведена в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Кореспонденція рахунків з обліку поточних біологічних активів рослинництва ДП ДГ «Нова Перемога»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
	Надходження поточних біологічних активів рослинництва		
1.	Оприбутковано поточний біологічний актив рослинництва, придбаний при оренді земельної ділянки	211	685

2.	Оприбутковано поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю	211	231
3.	Оприбутковано безоплатно отримані ПБА рослинництва	211	718
4.	Отримано лишки поточних біологічних активів рослинництва, виявлені при інвентаризації	211	719
Списання поточних біологічних активів рослинництва			
5.	Списано вартість поточних біологічних активів рослинництва на момент початку збирання врожаю на витрати виробництва	231	211
6.	Списано собівартість поточних біологічних активів рослинництва, що обліковуються за справедливою вартістю	901	211
7.	Виявлено в результаті інвентаризації недостачі та втрати поточних біологічних активів рослинництва	947	211
8.	Списано поточні біологічні активи рослинництва знищені внаслідок стихійного лиха	947	211
9.	Безоплатно передано поточні біологічні активи рослинництва	949	211

Основними джерелами формування поточних біологічних активів тваринництва для підприємства є:

- купівля за плату;
- безкоштовне отримання;
- внесок до статутного капіталу;
- обмін на подібні та неподібні біологічні активи;
- розведення на фермі.

Біологічні тваринницькі активи, придбані у фермерських господарствах, капіталізуються за собівартістю. Порядок визначення початкової вартості регламентується П(С)БО 9 «Запаси» і базується на шляхах надходження тварин.

Усі витрати, пов'язані з придбанням та доставкою поточних тваринницьких біологічних активів підприємства, включаються до вартості придбаних тварин.

Якщо поточні біологічні активи тваринництва доставляються власним транспортом, то витрати наприкінці місяця розподіляються між закупленими групами тварин.

Підставами для списання поточних біологічних активів тваринництва з балансу підприємства внаслідок вибуття є:

- реалізація;

– безоплатна передача або передача до статутних капіталів інших сільськогосподарських підприємств, переведення до складу довгострокових біологічних активів тваринництва;

– падіж;

– забій на фермі.

При вилученні з тваринництва поточні біологічні активи оцінюються за живою масою (приростом) та плановими витратами, які коригуються на фактичні витрати на кінець року.

Для обліку тварин за центрами відповідальності на ДП ДГ «Нова Перемога» застосовується Книга обліку руху тварин і птиці на фермі (ф. № ПБАСГ-12), яка призначена для щоденного обліку руху тварин і птиці на фермі. Книгу обліку руху тварин і птиці на фермі веде завідуючий ферми або бригадир, за обліковими групами тварин і птиці як за кількістю голів, так і за живою масою, також враховують отриманий приріст.

Синтетичний облік за рахунком 21 "Поточні біологічні активи" ведуть у Журналі-ордері № 8 с.г. та відомостях 8.1 і 8.2. Запис у ньому здійснюють на підставі звітів про рух худоби і птиці. Облік ведуть у розрізі ферм за видами і статевовіковими групами тварин.

Кореспонденція рахунків господарських операцій з обліку поточних біологічних активів тваринництва наведена в таблиці 2.12.

Таблиця 2.12

Кореспонденція рахунків з обліку поточних біологічних активів

тваринництва ДП ДГ «Нова Перемога»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
Надходження поточних біологічних активів тваринництва			
1.	Оприбутковано поточний біологічний актив тваринництва (молодняк ВРХ, вівці, птиця тощо)	213	685
2.	Оприбутковано безоплатно отримані поточні біологічні активи тваринництва	212	718
3.	Оприбутковано приплід тварин	212	232

4.	Вибракувано з основного стада тварини, оцінені за справедливою вартістю	212	163
5.	Вибракувано з основного стада тварини, оцінені за первісною вартістю	213	164
6.	Отримано поточний біологічний актив тваринництва який виявлений при інвентаризації	212	719
Вибуття поточних біологічних активів тваринництва			
7.	Списано собівартість реалізованих поточних біологічних активів тваринництва, що обліковуються за справедливою вартістю	901	212
8.	Безоплатно передано поточні біологічні активи тваринництва	949	212
9.	Переведено молодняк тварин до складу довгострокових біологічних активів за справедливою вартістю	155	212
10.	Оприбутковано тварин в основне стадо	163	155
11.	Відображено справедливу вартість поточних біологічних активів тваринництва, знятих з відгодівлі для забою в підприємстві	233	212
12.	Списано падіж тварин зі складу поточних біологічних активів тваринництва (що обліковуються за справедливою вартістю) у межах технологічних норм	232	212
13.	Списано падіж тварин понад технологічні норми	947	212
14.	Виявлено, в результаті інвентаризації, недостачі та втрати поточних біологічних активів тваринництва	947	212

4. Відображення інформації про поточні біологічні активи у фінансовій звітності.

Правдивість формування фінансового результату являє собою основу принципів і правил бухгалтерського обліку, дотримання яких є обов'язковим згідно зі вимогами стандартів обліку.

На утворення фінансових результатів сільськогосподарського підприємства безпосередній вплив має ряд організаційно-технологічних особливостей, серед яких мають перевагу господарські процеси, пов'язані з біологічними активами.

Найважливішим етапом в організації бухгалтерського обліку є визначення оптимального методу оцінки поточних біологічних активів та продукції рослинництва, оскільки жоден з об'єктів, що зараховуються до статей активів.

неможливо взяти на облік, зарахувати на баланс підприємства, якщо цей об'єкт не матиме вартісної оцінки.

Біологічні активи поділяють на довгострокові й поточні. Довгостроковими біологічними активами називають активи, які приносять економічну вигоду протягом терміну, понад 12 місяців, а менше – це поточні. У діючому плані рахунків бухгалтерського обліку для обліку довгострокових біологічних активів передбачено рахунок 16 «Довгострокові біологічні активи», а для обліку поточних – рахунок 21 «Поточні біологічні активи».

До рахунку 21 «Поточні біологічні активи» відносять субрахунки:

– 211 «Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю»;

– 212 «Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю»;

– 213 «Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю».

Як бачимо, в Плані рахунків немає окремого субрахунка, на якому можна обліковувати поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за первісною вартістю.

Міжнародним стандартом фінансової звітності 41 «Сільське господарство» пропонується таке визначення: «оцінка біологічного активу відбувається при первісному визнанні й в кінці кожного звітного періоду за його справедливою вартістю мінус витрати на продаж, за винятком, коли справедлива вартість не може бути розрахована достовірно». Сільськогосподарську продукцію, зібрану як урожай з біологічних активів суб'єкта господарювання, необхідно оцінювати за її справедливою вартістю мінус витрати на продаж на час збирання врожаю. Тракткування поняття «справедлива вартість» у національних та міжнародних стандартах є однаковим. Порівняння понять представлено в таблиці 2.13.

Порівняння визначення «справедливої вартості» в національних та міжнародних стандартах з бухгалтерського обліку

МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання», МСБО 41 «Сільське господарство»	П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств»
Справедлива вартість – це сума, за якою можна обміняти актив або погасити заборгованість в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами	Справедлива вартість – сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язань у результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами

В Україні вперше заговорили про поняття «справедлива вартість» із затвердження П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств». Справедливою вартістю і фактичною собівартістю, які можна використовувати для оцінювання продукції під час її визначення є умовними величинами. Тому, встановлюючи ціни на

продукцію, що надходить з виробництва, необхідно керуватися принципом обачності, який визначений законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Принцип обачності визначає, що методи оцінки, які використовують у бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства.

У господарській діяльності підприємств придобання площ посівів сільськогосподарських культур, які не досягли зрілості й технологічний процес їх вирощування ще не завершено, має винятковий характер, тобто на них

відсутній активний ринок. Вартість посівів до моменту оцінювання за справедливою вартістю утворюється з витрат на вирощування, які відображаються на рахунку 23 «Виробництво», а в момент «переоцінювання»

обліковуються на рахунку 211 «Поточні біологічні активи рослинництва» за справедливою вартістю. Однак далеко не всі підприємства працюють згідно з

вимогами НП(С)БО 30 «Біологічні активи» щодо цього питання. Головною з причин є доцільність для підприємства таких складних бухгалтерських дій.

Також потрібно пам'ятати, що на кожен звітний дату справедлива вартість біологічних активів, зазвичай, змінюється, що означає необхідність додаткового відображення операції на синтетичному та аналітичному обліку й фінансовій звітності. Особливості оцінки біологічних активів наведено у табл. 2.14.

Таблиця 2.14.

Особливості оцінки біологічних активів залежно від способу їх отримання

Особливості отримання або формування біологічних активів	Вид вартості
Купівля з оплатою грошовими коштами	Фактичні витрати, понесені на отримання (первісна вартість)
Безоплатне отримання Внесок до статутного капіталу	Справедлива вартість з урахуванням витрат, пов'язаних з доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання в намічених цілях
Переведення до складу довгострокових зі складу поточних біологічних активів	Справедлива вартість на дату переведення, зменшена на очікувані витрати на місці продажу
Обмін на подібний біологічний актив	Справедлива вартість переданого активу
Обмін на неподібний біологічний актив	Справедлива вартість переданого активу, збільшена (зменшена) на суму грошових коштів (або їх еквівалентів), які підлягають сплаті (отриманню) за обмінною операцією
Отримання біологічних активів у результаті біологічних перетворень	Справедлива вартість, зменшена на очікувані витрати на місці продажу

Проаналізувавши дані таблиці, можна зробити висновок, що всі операції з надходження і руху біологічних активів, окрім придбання за оплату, оцінюються за справедливою вартістю. При первісному визнанні отримані від сільськогосподарської діяльності додаткові біологічні активи та продукцію оцінюють за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу в тому звітному періоді, в якому вони відокремлені від біологічного активу.

Сільське господарство має ту особливість, що в ньому калькуюють собівартість продукції один раз на рік – станом на 31 грудня. Отже, під час оприбуткування сільськогосподарської продукції з виробництва фактична її собівартість невідома. Тому потрібно шукати іншу ціну. Такою ціною може бути

планова собівартість одиниці продукції, яка при добре налагодженій економічній роботі мало відрізняється від фактичної собівартості. Якщо виявиться, що фактична собівартість продукції нижча від планової, то на суму корективу роблять аналогічні записи, але методом «сторно». Таким чином доводять планову собівартість до рівня фактичної.

Перегляд оцінки поточних біологічних активів необхідно проводити на кожну звітну дату, бо в процесі біологічних трансформацій виникають кількісні та/або якісні зміни, які впливають на їхню вартість.

Оцінки біологічних активів на дату проміжного та річного балансів здійснюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу відповідно до Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів.

Порядок визначення справедливої вартості біологічних активів на дату балансу наведено в табл. 2.15.

Таблиця 2.15
Порядок визначення справедливої вартості біологічних активів на дату балансу

Назва оцінки біологічних активів	Особливість
Справедлива вартість, зменшена на очікувані витрати на місці продажу	Сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, зменшена на суму витрат на збут, які пов'язані з продажем біологічних активів.
Ціна, що склалася на біологічні активи на активному ринку	Ціна визначається з урахуванням цінових пропозицій постійних підприємств-конкурентів.
Остання ринкова ціна операції з біологічними активами	Така ціна актуальна, за умови відсутності впливу внутрішніх та зовнішніх факторів економічного середовища.
Ринкові ціни на подібні біологічні активи	При цьому підході необхідно враховувати індивідуальні особливості виробництва продукції.
Справедлива вартість за додатковими показниками, які характеризують рівень цін на біологічні активи	Підприємство самостійно встановлює та затверджує у відповідному наказі перелік додаткових показників, які характеризують ціни на біологічні активи.

Тенерішня майбутніх надходжень від активу	чистих прошових	вартість	Справедлива вартість активу за вирахованням очікуваних витрат на його реалізацію.
Первісна вартість з урахуванням суми їх зносу й втрат від зменшення корисності		з	Первісна вартість поточних біологічних активів обчислюється у відповідності з П(С)БО 9 «Запаси».

Поточні біологічні активи, справедлива вартість яких на дату балансу не може бути достовірно визначена або якщо підприємство є платником податку на прибуток визнаються та відображаються за первісною вартістю відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», крім поточних біологічних активів рослинництва, які визнаються і відображаються як незавершене виробництво. Якщо казати про додаткові біологічні активи й сільськогосподарську продукцію при їх первісному визнанні можна ще оцінювати і за виробничою собівартістю (або собівартістю за прямими витратами).

Слід зазначити, що концептуальна основа фінансової звітності вимагає достовірного розкриття інформації про біологічні активи. Тому у разі неможливості достовірного оцінки справедливої вартості біологічних активів доцільно надати додаткове розкриття інформації про біологічні активи, справедливую вартість яких неможливо достовірно оцінити:

- опис біологічних активів;
- пояснення того, чому справедливую вартість не може бути надійно оцінено;
- межі, в яких, швидше за все, могла б знаходитися справедлива вартість
- терміни за приблизними оцінками;
- метод нарахування амортизації, що застосовуються;
- валова облікова вартість;
- накопичена амортизація (в сукупності з накопиченими збитками від зменшення корисності) на початок і кінець періоду;

– прибутки або збитки від вибуття активів, оцінених за собівартістю за вирахуванням амортизації та збитків від знецінення.

Звірка балансової вартості повинна також відображати суми, пов'язані з біологічними активами та включені до чистого прибутку:

- збитки від знецінення;

- амортизація.

- збитків від знецінення, компенсовані у звітному періоді;

Якщо протягом звітного періоду стало можливим надійно оцінити справедливу вартість біологічних активів, які раніше оцінювалися за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення, фінансова звітність повинна розкривати:

– опис біологічних активів;

– пояснення того, чому оцінка за справедливою вартістю стала можливою;

– вплив зміни.

При визначенні вартості біологічних активів доцільно також враховувати процес біотрансформації. Біотрансформація – це процеси росту, переродження, виробництва і відтворення, які викликають якісні або кількісні зміни біологічного активу.

В ході сільськогосподарської діяльності тварини й рослини переживають процес біотрансформації в керованому середовищі. Управління – це ключовий момент, який відрізняє сільськогосподарську діяльність від інших її видів, таких, як морський рибний промисел або вирубка незайманих лісів, жоден з яких не класифікується як діяльність сільськогосподарська.

Ступінь зміни біологічного активу може бути вимірний за різними параметрами: зрілості, розмірами, жирності й т. д.

Біотрансформація призводить до:

- зміни активу в формі збільшення або зменшення його кількості чи якості.

В результаті відтворення можуть з'являтися додаткові активи.

- отримання сільськогосподарської продукції (зернових, бобових, м'яса, молока).

Висновки до розділу 2

Проаналізувавши розділ 2, можна зробити висновок, що ДП ГД "Нова Перемога" - сільськогосподарське підприємство, що займається вирощуванням зернових, технічних та інших культур, не віднесених до інших класів виробництва зерна. Крім того, підприємство також надає послуги в області тваринництва і рослинництва. Підприємство має виробничу базу в Житомирській області, а також власний транспорт і складські приміщення.

Облік існуючих біологічних активів на підприємстві здійснюється відповідно до вимог НП(С)БО 30 "Біологічні активи". Для обліку поточних біологічних активів у ДП ГД "Нова Перемога" використовується активний рахунок 21. Організація бухгалтерського обліку поточних біологічних активів на підприємстві відповідає вимогам законодавства.

За результатами аналізу встановлено, що на підприємстві переважають посівні культури, зокрема пшениця та кукурудза.

Інформація про поточні біологічні активи на підприємстві відображається у фінансовій звітності в балансі та звіті про фінансові результати. Відображення інформації про ПБА у фінансовій звітності ДП ГД "Нова Перемога" відповідає вимогам законодавства.

Поточні біологічні активи є важливим елементом фінансового стану підприємства. Вони впливають на величину активів підприємства, його прибуток і фінансову стійкість. Також можна сказати, що вплив поточних біологічних активів на фінансовий стан підприємства є позитивним.

Підприємству рекомендується проводити регулярний аналіз поточних біологічних активів з метою виявлення можливих проблем і ризиків.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОТОЧНИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

НУБІП України

Аналіз поточних біологічних активів та їх ефективності.

НУБІП України

В умовах гармонізації бухгалтерського обліку біологічних активів із Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку особливого значення набуває їх аналіз як важливий метод формування інформаційної бази для управління аграрним виробництвом і підприємством. Незважаючи на актуальність цього питання, відсутні теоретичні розробки щодо аналізу біологічних активів як окремого об'єкта обліку, з урахуванням нових засад оцінки та визначення фінансових результатів діяльності підприємств. Недостатнє науково-методичне забезпечення утруднює виявлення резервів поліпшення кількісних та якісних параметрів біологічних активів рослинництва, підвищення ефективності їх використання. Для дослідження динаміки та рівня використання біологічних активів пропонуємо розроблену методичку аналізу біологічних активів.

НУБІП України

Рекомендуємо сільськогосподарському підприємству “ДП ДГ Нова Перемога” запроваджувати визначені нами етапи, мету, об'єкти, види та показники економічного аналізу біологічних активів рослинництва та тваринництва на підприємстві (табл. 3.1).

НУБІП України

НУБІП України

Таблиця 3.1

Механізм оптимізації аналізу біологічних активів сільськогосподарських підприємств

НУБІП України

Етапи здійснення аналізу	Характеристика
Визначення об'єктів аналізу	Поточні біологічні активи Довгострокові біологічні активи Незрілі біологічні активи

НУБІП України

Визначення мети і завдань аналізу	Оцінка стану біологічних активів Визначення впливу факторів на біологічні активи Визначення резервів оптимізації обліку біологічних активів
Визначення видів аналізу	<u>Порівняльний аналіз</u> : маржинальний, виробничий, стратегічний, фінансовий <u>Факторний аналіз</u> : детермінований, стохастичний (кореляційно-регресійний) Виявлення резервів покращення використання біологічних активів
Визначення етапів аналізу	<u>Підготовчий</u> : визначення мети, завдання системи показників, інформаційних джерел <u>Основний</u> : статистична обробка та узагальнення даних, факторний аналіз, визначення резервів
Визначення показників аналізу біологічних активів	Розмір, структура, стан та динаміка, коефіцієнт вибуття, коефіцієнт оновлення, розмір і структура щодо довгострокових і поточних біологічних активів, продуктивність Ефективність використання: віддача, рентабельність Підведення підсумків аналізу, оптимізація обліку біологічних активів та прийняття якісних управлінських рішень

Упровадження нового галузевого стандарту зумовлює формування принципово нових методологічних засад аналізу сільськогосподарської діяльності, заснованих на ринковій вартості активів, визначенні фінансових результатів діяльності протягом господарського циклу. Згідно з цим стандартом на кожен дату складання балансу біологічні активи необхідно переоцінювати за справедливою вартістю. Така оцінка дає можливість відобразити реальні показники фінансової звітності, які використовуються при отриманні сільськогосподарськими підприємствами інвестицій і кредитів банків. Собівартість реалізованих біологічних активів, яка також обліковується за справедливою вартістю, дорівнює їх справедливій вартості без витрат на місці продажу на останню дату складання балансу, по тій вартості, за якою вони відображені в обліку на дату реалізації.

Дослідження показують, що оцінка поточних біологічних активів рослинництва за справедливою вартістю, а, отже, і їх відповідне балансове узагальнення доцільне лише в окремих випадках. До таких випадків ми відносимо: залучення до статутного капіталу інвестицій; реорганізацію підприємства; вихід з підприємства учасника; оцінка застави під кредитування; підведення підсумків роботи на збори засновників та ряд інших подій, котрі

вимагають оцінки активів за ринковою ціною [1]. У цих випадках користувачі фінансової звітності зорієнтовані на оцінку активів за справедливою вартістю та, як правило, вимагають аудиторських підтверджень її достовірності. За НП(С)БО «Біологічні активи» облік поточних біологічних активів рослинництва за справедливою вартістю впливає на фінансові результати діяльності підприємства без урахування суттєвої сукупності ризиків щодо отримання таких доходів чи збитків у майбутньому.

У зв'язку з цим більш доцільно було б результат переоцінки поточних біологічних активів рослинництва вносити до додаткового капіталу. Тобто збільшення вартості біологічних активів буде збільшувати суму додаткового капіталу, відповідно зменшення призведе до його зменшення. Останнє не впливатиме на фінансовий результат діяльності підприємства на проміжні звітні дати.

Згідно з Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку первинними документами вважаються документи, створені у письмовій або електронній формі, що фіксують та підтверджують господарські операції, включаючи розпорядження та дозволи адміністрації (власника) на їх проведення. Відповідно цьому, щоб дані можна було вважати достовірними, будь який документ має певні вимоги та критерії до його створення. Не мало важливим є оформлення а також обов'язкові реквізити, які відповідно мають бути.

Форми первинних документів з обліку довгострокових та поточних біологічних активів у сільськогосподарських підприємствах затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 21.02.2008 р. № 73.

Відповідно до цього нормативно-правового акту всі первинні документи, призначені для обліку біологічних активів, умовно можна розділити на три групи:

- 1) первинні документи, що фіксують надходження біологічного активу;
- 2) первинні документи, що фіксують рух (переміщення) біологічного активу в середині підприємства;

3) первинні документи, що фіксують вибуття біологічного активу з підприємства.

Відповідно до НП(С)БО 30 "Біологічні активи" оцінка біологічних активів по справедливій вартості з урахуванням інших факторів (зокрема, витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням їх до стану придатності, очікуваних витрат на місці продажу тощо) здійснюється:

- при отриманні як внесок до статутного капіталу підприємства;
- при безоплатному отриманні;
- на дату проміжного та річного балансу;
- при первісному визнанні.

Так, зокрема, для надання первинному документу юридичної сили слід дотримуватися норм щодо обов'язкових реквізитів. Для усунення існуючих та потенційних невідповідностей у первинних документах пропонуємо використовувати Акт приймання-передачі безоплатно отриманих біологічних активів.

Усесторонній аналіз діяльності ДП ДГ "Нова Перемога", надав можливість оцінити ефективність виробництва, виявити так звані «слабкі місця» та на базі цього розробити конкретні шляхи удосконалення облікового процесу та оптимізації виробництва продукції загалом. Для дослідження динаміки та рівня використання біологічних активів запропоновано механізм оптимізації обліку біологічних активів сільськогосподарських підприємств, який містить головні етапи, мету, об'єкти, види та показники їх економічного аналізу.

Проведений аналіз документального забезпечення оцінки біологічних активів за справедливою вартістю підтвердив відсутність деяких форм первинних документів. Проведене дослідження показало, що запропонована форма первинних облікових документів дозволяють раціонально організувати бухгалтерський облік визначення справедливої вартості біологічних активів, здійснювати контроль за достовірністю проведеної оцінки та отримувати інформацію, необхідну для прийняття управлінських рішень. Отже, вдосконалення первинного обліку сільськогосподарської діяльності на основі

розробки нових форм документів дозволяє систематизувати документальне підтвердження операцій із визначення справедливої вартості біологічних активів, сприяє правильному, своєчасному і повному відображенню на рахунках бухгалтерського обліку здійсненої оцінки.

3.2. Вплив поточних біологічних активів на фінансовий стан підприємства.

Поточні біологічні активи (ПБА) - це біологічні активи, які:

- передбачені для продажу в ході звичайної діяльності підприємства протягом року з дати балансу,
- використовуються в процесі виробництва готової продукції, товарів або послуг, які будуть продані в ході звичайної діяльності підприємства протягом року з дати балансу,
- призначені для споживання в ході звичайної діяльності підприємства протягом року з дати балансу.

Поточні біологічні активи (ПБА) можуть впливати на прибуток підприємства як позитивно, так і негативно. Розглянемо дане питання у вигляді таблиці.

У деяких випадках один і той же вплив може мати як позитивний, так і негативний характер. Наприклад, збільшення витрат може бути позитивним, якщо це призведе до підвищення якості продукції або послуг. Або ж зменшення оборотних активів може бути позитивним, якщо це призведе до зниження витрат.

Щоб оцінити вплив ПБА на фінансовий стан підприємства, необхідно враховувати їх характер, обсяг, вартість та ризик.

Вплив поточних біологічних активів на прибуток підприємства

Вид впливу	Напрямок впливу	Опис	Приклад
Позитивний	Надходження грошових коштів	Збільшення доходу від реалізації продукції або послуг	Фермерське господарство, що займається вирощуванням зернових культур, отримує хороший урожай і продає його за високою ціною
	Збільшення оборотних активів	Збільшення запасів або дебіторської заборгованості	
	Зменшення витрат	Зниження витрат на виробництво або надання послуг	Тваринницьке господарство, що займається розведенням свиней, застосовує ефективні методи утримання свиней, що призводить до зменшення витрат на корм і ветеринарне обслуговування.
	Збільшення ринкової вартості підприємства	Зростання попиту на продукцію або послуги підприємства	Тваринницьке господарство, що займається розведенням свиней, має велике поголів'я свиней високопродуктивних порід.
Негативний	Відтоки грошових коштів	Зменшення доходу від реалізації продукції або послуг	Тваринницьке господарство, що займається розведенням свиней, стикається з епідемією африканської чуми свиней.
	Зменшення оборотних активів	Зниження запасів або дебіторської заборгованості	Тваринницьке господарство, що займається розведенням свиней, стикається з епідемією африканської чуми свиней і втрачає поголів'я свиней.
	Збільшення витрат	Зростання витрат на виробництво або надання послуг	Сільське господарство, що займається вирощуванням зернових культур, стикається з посухою і знижує виробництво зерна.
	Зменшення ринкової вартості підприємства	Зниження попиту на продукцію або послуги підприємства	

Характер ПБА впливає на те, як вони використовуватимуться у діяльності підприємства. Наприклад, тварини на відгодівлі принеситимуть прибуток від реалізації, а рослини в фазі росту та плодоносності будуть використовуватися для виробництва продукції.

Обсяг впливає на величину доходу чи витрат, які можуть принести підприємству. Наприклад, велике поголів'я тварин принесе більше доходу, ніж невелике.

Вартість поточних біологічних активів впливає на величину активів, які вони представляють підприємству. Наприклад, тварини високої продуктивності будуть дорожчими, ніж тварини низької продуктивності.

Ризик ПБА впливає на ймовірність того, що вони принесуть дохід чи витрати. Наприклад, ризик захворювання тварин може призвести до зниження їх поголів'я і, відповідно, до зниження доходу від реалізації.

При правильному управлінні ПБА можуть стати джерелом доходу та підвищення вартості підприємства. Наприклад, підприємство може застосовувати ефективні методи вирощування рослин і тварин, що приведе до підвищення їхньої продуктивності і, відповідно, до збільшення доходу.

При неправильному управлінні ПБА можуть стати джерелом витрат та зниження вартості підприємства. Наприклад, підприємство може не приділяти належної уваги догляду за тваринами, що призведе до їхнього захворювання і, відповідно, до зниження доходу.

Рекомендації для зменшення негативного впливу ПБА на фінансовий стан підприємства ДП ДП "Нова Перемога".

Провести оцінку ризику ПБА. Для того щоб оцінити ризик, необхідно врахувати такі фактори, як:

природні, такі як погодні умови, хвороби і шкідники.

економічні, такі як ціни на сировину і продукцію.

соціальні, такі як законодавство і державна політика.

Забезпечити належний контроль за ПБА. Для того щоб забезпечити належний контроль, необхідно:

провадити ефективну систему обліку ПБА.

проводити регулярні інвентаризації ПБА.

забезпечити належний захист біологічних активів від негативних факторів.

Забезпечити ефективне використання ПБА. Для цього, необхідно:

астосовувати сучасні технології і методи виробництва.

озвивати нові ринки збуту.

проваджувати програми підвищення продуктивності ПБА.

Виконання цих рекомендацій допоможе підприємству зменшити негативний вплив ПБА на фінансовий стан і підвищити ефективність їх використання.

3.3. Оцінка ризиків управління біологічними активами та шляхи їх зменшення.

Біологічні активи - це активи, які є живими організмами, а також продукти їхньої життєдіяльності, які не є готовою продукцією. Вони є важливим елементом багатьох підприємств, зокрема сільськогосподарських, лісових, риболовецьких та тваринницьких.

Управління біологічними активами на "ДП ДГ Нова Перемога" є складним завданням, яке пов'язане з рядом ризиків. Ці ризики можуть призвести до фінансових збитків для підприємства, тому їх необхідно оцінювати та зменшувати. Розглянемо дане питання у вигляді таблиці.

Таблиця 3.3

Ризики управління біологічними активами

Група ризиків	Приклад	Наслідки	Шляхи зменшення
Фізичні/ пов'язані природою/ природою біологічних активів	Несприятливі погодні умови (посуха, град, заморозки), хвороби та шкідники, стихійні лиха, техногенні катастрофи, неправильне зберігання або переробка	Втрата врожаю або поголів'я, пошкодження біологічних активів, втрати якості біологічних активів	Застосування сучасних технологій вирощування або утримання біологічних активів, проведення заходів щодо захисту від несприятливих погодних умов, хвороб та шкідників, стихійних лих і техногенних катастроф

Продовження таблиці 3.3

Фінансові пов'язані вартістю біологічних активів	-	Зміни попиту та пропозиції на ринку, зміни в законодавстві або економічній ситуації, неплатоспроможність контрагентів	Зниження ринкової вартості біологічних активів, зростання витрат на виробництво або вирощування біологічних активів, неплатоспроможність контрагентів	Забезпечення стабільності ринкової вартості біологічних активів, управління витратами на виробництво або вирощування біологічних активів, оцінка кредитоспроможності контрагентів
Управлінські пов'язані з некомпетентним управлінням біологічними активами	-	Неправильний облік біологічних активів, неправильний вибір методів вирішення або утримання біологічних активів, недостатній контроль за станом біологічних активів	Неправильне визначення вартості біологічних активів, неправильний вибір методів управління біологічними активами, неадекватний контроль за станом біологічних активів	Впровадження ефективних систем управління біологічними активами, застосування сучасних методів оцінки вартості біологічних активів, забезпечення належного контролю за станом біологічних активів

Оцінка ризиків управління біологічними активами є важливим етапом управління цими активами. На цьому етапі необхідно визначити всі можливі ризики та оцінити їх ймовірність та наслідки.

Мета оцінки ризиків управління біологічними активами на ДП ДГ “Нова Перемога” - це визначення рівня ризику, якому піддається підприємство, та розробка заходів щодо його зменшення.

Для оцінки ризиків управління біологічними активами використовувалися такі методи:

- Аналіз внутрішніх документів. Для цього ми проаналізували всі внутрішні документи підприємства, які стосуються управління біологічними активами.
- Аналіз зовнішніх факторів. За допомогою даного методу проаналізували всі зовнішні фактори, які можуть впливати на біологічні активи підприємства.

Інформаційні системи. Для даного методу використовуються в роботі інформаційні системи, які дозволяють відстежувати стан біологічних активів та виявляти потенційні ризики.

Оцінка ризиків управління біологічними активами складалася з наступних етапів:

визначення ризиків. На цьому етапі визначалися всі можливі ризики, яким може піддаватися підприємство.

оцінка ймовірності ризиків. Проводивши даний етап ми оцінили ймовірність виникнення кожного ризику.

оцінка наслідків ризиків. Була проведена оцінка наслідків виникнення кожного ризику.

оцінка рівня ризику. На даному етапі проводилася оцінка рівня ризику, якому піддається досліджуване підприємство.

розробка заходів щодо зменшення ризиків. При проведенні заключного етапу були розроблені заходи щодо зменшення ризиків, які були виявлені на попередніх.

Для зменшення ризиків управління біологічними активами підприємства

ДП ДГ “Нова Перемога” може застосовувати такі заходи:

1. Запровадження ефективних систем управління біологічними активами.

Ці системи повинні включати в себе:

- Процеси оцінки ризиків управління біологічними активами;
- Процеси контролю за станом біологічних активів;
- Процеси управління вартістю біологічних активів.

Процеси оцінки ризиків управління біологічними активами дозволяють підприємству визначати всі можливі ризики, яким вони піддаються, та оцінювати їх ймовірність та наслідки. Це дозволяє розробити ефективні заходи щодо зменшення ризиків.

Процеси контролю за станом біологічних активів дозволяють підприємству відстежувати стан біологічних активів та виявляти потенційні проблеми. За

допомогою цього можна вжити заходи для запобігання або зменшення збитків, пов'язаних з ризиками.

Процес управління вартістю біологічних активів дозволяє підприємству точно оцінювати вартість біологічних активів. Це запобігає уникнути заниженню або завищенню вартості біологічних активів у фінансовій звітності.

Застосування сучасних методів оцінки вартості біологічних активів. Ці методи повинні враховувати всі фактори, які можуть впливати на вартість біологічних активів, зокрема фізичні, фінансові та управлінські ризики.

Вкладання коштів у розвиток досліджень і розробок. Це дозволить ДП ДГ “Нова

Перемога” розробляти нові технології вирощування або утримання біологічних активів, які будуть менш схильні до ризиків.

Залучення страхових компаній. Страхування може допомогти підприємству захистити себе від фінансових збитків, пов'язаних з ризиками управління біологічними активами.

Варто зазначити, що ефективність заходів щодо зменшення ризиків управління біологічними активами залежить від їх своєчасності та комплексності.

3.4. Рекомендації щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення управління біологічними активами.

Біологічні активи є важливою частиною активів сільськогосподарських підприємств. Вони є джерелом отримання доходів, а їх ефективне управління є ключовим фактором успішної діяльності.

Для забезпечення ефективного управління біологічними активами необхідно організувати належний обліково-аналітичний процес. Цей процес повинен забезпечувати своєчасне, повне і достовірне відображення інформації про біологічні активи, а також її використання для прийняття управлінських рішень.

Наведемо рекомендації щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення управління біологічними активами:

1. Удосконалити класифікацію біологічних активів. Сучасна класифікація біологічних активів, яка встановлена Національними стандартами бухгалтерського обліку в Україні, є недостатньо детальною. Це ускладнює ведення обліку та аналізу біологічних активів. Для покращення класифікації можна додати такі ознаки, як:

стадія росту та розвитку;

продуктивність;

якість;

географічне розгашування;

вид продукції, що отримується.

2. Впровадити автоматизовані системи обліку біологічних активів.

Автоматизовані системи обліку дозволяють автоматизувати процес внесення даних, обробки та формування звітності. Це дозволяє підвищити ефективність та точність облікового процесу.

3. Покращити систему внутрішнього контролю за обліком біологічних активів. Система внутрішнього контролю повинна забезпечувати достовірність і повноту облікової інформації про біологічні активи. Для цього необхідно розробити та впровадити процедури контролю, які передбачають:

свочасне і правильне відображення в обліку всіх господарських операцій, пов'язаних з біологічними активами;

наявність належних документів, що підтверджують господарські операції;

проведення інвентаризацій біологічних активів.

4. Розширити аналітику біологічних активів. Аналітичний облік біологічних активів повинен забезпечувати можливість отримання інформації про їх стан, рух та зміни вартості. Для цього необхідно вести облік за такими ознаками, як:

вид біологічного активу;

стадія росту та розвитку;

НУБІП України

продуктивність;
якість;
географічне розташування;
вид продукції, що отримується.

Розробити систему показників для аналізу біологічних активів. Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідно проводити аналіз біологічних активів. Для цього необхідно розробити систему показників, які дозволяють оцінити ефективність використання біологічних активів, їх вплив на фінансові результати діяльності підприємства.

Реалізація цих рекомендацій дозволить створити ефективну систему обліково-аналітичного забезпечення управління біологічними активами, яка буде сприяти підвищенню ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств.

Розглянемо деякі конкретні заходи, які можна вжити для реалізації цих рекомендацій у вигляді таблиці:

Таблиця 3.4

Заходи щодо покращення обліково-аналітичного забезпечення управління біологічними активами

Захід	Короткий опис
Удосконалити класифікацію біологічних активів	Додати такі ознаки, як стадія росту та розвитку, продуктивність, якість, географічне розташування, вид продукції, що отримується. Розробити методичні рекомендації щодо застосування нової класифікації.
Впровадити автоматизовані системи обліку біологічних активів	Провести аналіз ринку автоматизованих систем обліку біологічних активів. Придбати або розробити власну автоматизовану систему обліку.
Покращити систему внутрішнього контролю за обліком біологічних активів	Розробити процедури контролю за обліком біологічних активів. Провести навчання персоналу щодо застосування процедур контролю.
Розширити аналітику біологічних активів	Внести зміни до облікової політики підприємства. Навести порядок у документообігу.
Розробити систему показників для аналізу біологічних активів	Провести аналіз фінансової звітності підприємства. Визначити необхідні показники для аналізу біологічних активів. Розробити методичку розрахунку показників.

Впровадження цих заходів дозволить створити ефективну систему обліково-аналітичного забезпечення управління біологічними активами, яка буде сприяти підвищенню ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств.

3.5. Узагальнення обліково-аналітичної інформації щодо удосконалення обліку поточних біологічних активів.

Дані первинних документів є підставою для запису до Книги обліку тварин і птиці (ф. № ПБАСГ - 12), яка ведеться на фермах і використовується для складання Звіту про рух худоби і птиці на фермі (ф. № ПБАСГ - 13).

Записи до Книги обліку руху тварин і птиці здійснюються регулярно, по мірі здійснення господарських операцій, і на їх підставі визначається кількість поголів'я на початок наступного дня. Ці дані переносяться до Відомості витрат кормів, де на підставі затверджених раціонів визначається потреба в кормах на день.

Бухгалтерська служба здійснює оформлення документів, згідно правилам та чинним законодавством.

Як наслідок впровадження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» та Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів виник ряд питань, серед яких найбільш актуальними є оцінка біологічних активів і сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю та методика їх обліку в системі рахунків.

Поточні біологічні активи в обліку і звітності тепер розглядаються як незавершене виробництво. Це суперечить вимогам ІПС(С)БО № 30 «Біологічні активи», в якому сказано, що незавершене виробництво є окремим об'єктом обліку для відображення витрат на виробництво сільськогосподарської продукції. В обох випадках задіяний рахунок 23 «Виробництво», що є

теоретично не обґрунтованим і ускладнює і без того складний облік виробництва в рослинництві.

Крім наявності біологічних активів (рослинних організмів), що є характерною особливістю галузі рослинництва, важливе значення має виражена сезонність виробництва. Ця специфічна особливість на ДП ДГ «Нова Перемога» є визначальною для організації бухгалтерського обліку в рослинництві, оскільки процес виробництва залежить від низки чинників, чільне місце серед яких посідають природні умови виробництва.

Наведені вище особливості галузі повинні враховуватись при організації обліку виробництва продукції рослинництва.

Корінні зміни стосуються організації обліку витрат і доходів від сільськогосподарської діяльності, які також створюють низку незгодженостей. У першу чергу потребує уточнення методика визначення витрат.

До нововведень протягом року формувались прямі витрати на виробництво продукції рослинництва, а вкінці року розділялись за об'єктами обліку витрати по обслуговуванню і управлінню, роботи і послуги допоміжних виробництв тощо. В той самий час оприбуткування продукції протягом року, згідно нових нормативних документів, здійснюється не за плановою собівартістю, як це було раніше, а за справедливою вартістю.

Виходячи з цього, для одержання об'єктивної інформації про витрати та вартість продукції, на підприємстві потрібно організувати облік прямих і непрямих витрат так, щоб формувати фактичні витрати не вкінці року, а в більш коротші строки (щомісячно чи щоквартально). А якщо врахувати, що в сільському господарстві виробництво має сезонний характер і продукція надходить нерівномірно та періодично (особливо це стосується галузі рослинництва), та очевидно є значна складність облікового процесу, яка позначиться на роботі працівників бухгалтерії.

Тваринництво на ДП ДГ «Нова Перемога» є специфічною галуззю, тому проблеми, які виникають, не завжди носять загальний характер, що є важливим для організації обліку. При оприбуткування надходження тварин бухгалтери

потрапляють в залежність від великої кількості первинних документів, які потрібно заповнити. Також бувають випадки, коли від корів, переведених на відгодівлю, одержують молоко, але оприбутковують його як від корів основного стада. Є проблема і у визначенні валового приросту живої маси. При визначенні валового приросту живої маси вираховують вагу всього поголів'я молодняка та дорослих тварин на відгодівлі, яке загинуло. Однак, падіж (загибель) тварин може статися з різних причин: нещасний випадок; з вини матеріально-відповідальної особи; внаслідок стихійного лиха; хвороби тощо.

Отже, при визначенні валового приросту живої маси необхідно брати до уваги не живу масу всього надежу, а тільки прийняту за рахунок підприємства. Вартість тварин, які загинули внаслідок стихійного лиха, відшкодовується страховими компаніями, а вартість тварин, які загинули з вини матеріально-відповідальної особи - винними у загибелі особами.

Як свідчить практика, мають місце певні недоліки у відображенні в обліку падежу тварин, особливо великої рогатої худоби.

По-перше, на собівартість приросту живої маси значно впливають втрати від падежу молодняка тварин і дорослих тварин на відгодівлі, тому що жива маса тварин, які загинули, повністю вираховується з отриманого приросту даної облікової групи.

По-друге, часто при обробці звітів про рух тварин і птиці на фермі та при проведенні операцій по загибелі тварин за рахунками бухгалтерського обліку, бухгалтерія не має від адміністрації підприємства конкретних вказівок за фактами падежу. Трапляються випадки, коли такі питання вирішуються судово-слідчими органами, внаслідок чого з'являються умовні або неточні записи. Деякі з них потім виправляються, а деякі забувають виправити. Таким чином, існуючий порядок для організації обліку поточних біологічних активів тваринництва не розкриває впливу загибелі тварин на собівартість приросту живої маси.

Для усунення вказаних недоліків на дослідному господарстві запропоновано змінити кореспонденцію рахунків на списання загиблого молодняка тварин і дорослих тварин на відгодівлі. Застосування окремого

рахунку з метою обліку витрат на ремонт надасть підприємствам можливість підвищити контрольну функцію обліку.

Отже, усе сказане вище свідчить про те, що система організації обліку на ДП ДГ «Нова Перемога» має ряд недоліків, котрі потрібно приймати до уваги і ліквідувати. З метою усунення недоліків я пропоную:

- деякі разові первинні документи переробити так, щоб їх можна було використовувати протягом місяця, як накопичувальні (наприклад, Акт на оприбуткування приплоду тварин);

- до живої маси тварин, яка залишилася на кінець звітного періоду, додати масу тварин, які були у звітному періоді, загибель яких віднесена на рахунок підприємства, а з одержаного підсумку вирахувати вагу тварин, які були на початок звітного періоду, та ваги тварин, які надійшли у групу протягом звітного періоду.

Враховуючи зазначене пропонується при організації обліку біологічних активів рослинництва на дослідному господарстві запровадити ряд змін, а саме: справедливую вартість усієї номенклатури біологічних активів рослинництва та сільськогосподарської продукції, які є на підприємстві, потрібно визначати щомісяця станом на перше число кожного наступного місяця, і для цього потрібно розробити відповідні первинні документи щодо підтвердження інформації про справедливую вартість біологічних активів і сільськогосподарської продукції, здійснювати а обов'язковому порядку переоцінку біологічних активів рослинництва за перший квартал, півріччя, 9 місяців, рік.

Для того, щоб господарство дотримувалось єдиної методики відображення в бухгалтерському обліку та звітності господарських операцій, порядку оцінювання об'єктів обліку, потрібно встановити облікову політику і суворо дотримуватися документообігу.

Висновки до розділу 3

Проаналізувавши матеріал 3 розділу, можна зробити наступні висновки:

Поточні біологічні активи є важливим елементом активів підприємства, оскільки вони є основою для отримання сільськогосподарської продукції та формування економічних вигод. Ефективність управління поточними біологічними активами є ключовим фактором успіху сільськогосподарського підприємства.

Для аналізу ефективності управління поточними біологічними активами можна використовувати такі показники:

- Відсоток поточних біологічних активів до загальної вартості активів підприємства. Цей показник відображає роль поточних біологічних активів у структурі активів підприємства.
- Відсоток приросту поточних біологічних активів до їх початкової вартості. Цей показник відображає ефективність використання поточних біологічних активів.
- Відсоток витрат на поточні біологічні активи до їх вартості. Цей показник відображає рівень ефективності управління поточними біологічними активами.

Результати аналізу ефективності управління поточними біологічними активами можуть бути використані для розробки заходів щодо її підвищення.

Також, можна сказати що поточні біологічні активи впливають на фінансовий стан підприємства в таких аспектах:

- Поточні біологічні активи є складовою активів підприємства.
- Поточні біологічні активи є джерелом отримання сільськогосподарської продукції, яка є основною статтею валових доходів підприємства.
- Чистий прибуток підприємства залежить від ефективності використання поточних біологічних активів.

Управління біологічними активами пов'язане з певними ризиками, такими як:

- Ризик втрати продуктивності. Цей ризик виникає внаслідок несприятливих погодних умов, хвороб, шкідників тощо.
- Ризик зниження ціни. Цей ризик виникає внаслідок зміни ринкових умов.

• Ризик нестачі коштів. Цей ризик виникає внаслідок необхідності фінансування затрат на вирощування та утримання біологічних активів. Для зменшення ризиків управління біологічними активами можна використовувати такі заходи:

- Запровадження ефективних систем управління виробництвом.
- Використання страхових продуктів для страхування від ризиків.
- Формування резервів на випадок непередбачених обставин.

На основі аналізу обліково-аналітичної інформації можна зробити такі висновки щодо удосконалення обліку поточних біологічних активів:

1. Необхідно впровадити єдиний метод оцінки поточних біологічних активів. Це дозволить забезпечити достовірність облікової інформації та порівнянність показників ефективності управління поточними біологічними активами.

2. Рекомендується розробити систему аналітичної звітності про поточні біологічні активи. Це дозволить керівникам підприємства приймати ефективні рішення щодо управління поточними біологічними активами.

3. Впровадити автоматизовані системи обліку та аналізу поточних біологічних активів. Це дозволить спростити та автоматизувати процес обліку поточних біологічних активів, а також підвищити якість облікової інформації.

Зазначені висновки можуть бути використані для розробки заходів щодо удосконалення обліку поточних біологічних активів на сільськогосподарських підприємствах.

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

При написанні магістерської роботи ми дослідили та детально проаналізували основоположні поняття, що стосуються досліджуваної тематики, проаналізували основні нормативно-правові акти, що регулюють облік поточних біологічних активів, вивчили алгоритм здійснення аналізу фінансового стану, розглянули сучасні підходи комплексної оцінки та надали цілісний висновок щодо діяльності «ДП ДГ Нова Перемога».

В сучасних умовах господарювання фермерське (сільське) господарство являється однією з найважливіших сфер виробничої діяльності в Україні. При виготовленні готової продукції, тобто біологічних активів задіяні не тільки фінансові та матеріально-технічні аспекти, а так ж ще і земля та природні ресурси. Аналіз біологічних активів рослинництва, особливо поточних біологічних активів досить складний, оскільки вони постійно змінюються, у них є певні фази розвитку.

Пропозиції щодо класифікації поточних біологічних активів можна застосовувати на сільськогосподарських підприємствах, які дадуть можливість правильно організувати синтетичний і аналітичний облік, допоможе повному розкриттю інформація про наявність і рух біологічних активів

Особливо варто відзначити, важливою класифікаційною ознакою поточних біологічних активів – це їх метод оцінки.

Розкрита мета і значення обліково аналітичного забезпечення біологічних активів, доведено, що облік поточних біологічних активів тваринництва та рослинництва має важливе значення, тому що дозволяє організувати та забезпечити надійну інформацію про них.

Основною метою будь-якого підприємства є отримання прибутку. Збільшення власного капіталу в 2020 - 2022 рр. свідчить як про досягнення цієї мети, так і про зміцнення фінансового потенціалу ДП ДГ «Нова Перемога».

Обсяг власного капіталу ДП ДГ «Нова Перемога» дорівнює 49 348 тис. грн. на кінець 2022 р. проти 24 665 тис. грн. в 2020 р.

Проаналізувавши показники фінансової стійкості ДП ДГ «Нова Перемога», можна зробити такі висновки:

- Необоротні активи збільшилися на 37,75% у 2022 році порівняно з 2020 роком. Це відбулося за рахунок збільшення обсягу основних засобів на

- Оборотні активи збільшилися у 2022 році порівняно з 2020 роком. Це відбулося за рахунок збільшення обсягу виробничих запасів, готової продукції, поточних біологічних активів, дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, а також грошей та їх еквівалентів.

- Чистий прибуток (збиток) збільшився у 2022 р. порівняно з 2020 р. на 622 тис. грн.

- Рентабельність (пасивів) активів (чистий прибуток в чисельнику) знизилася з 5,2% у 2021 році до 2,12% у 2022 році.

- Рентабельність власного капіталу також, знизилася з 6,35% у 2021 році до 2,43% у 2022 році.

- Рентабельність виробничих фондів, %, знизилася з 7,89% у 2021 році до 3% у 2022 році.

Зазначені показники свідчать про погіршення фінансового стану ДП ДГ

«Нова Перемога». Це може призвести до таких наслідків:

- Зниження прибутковості. Підприємство отримує менше прибутку від своєї діяльності, що може призвести до зменшення його фінансової стійкості і можливості виплачувати дивіденди.

- Зниження конкурентоспроможності. Підприємство має менші можливості для інвестування в розвиток, що може призвести до його відставання від конкурентів.

- Збільшення ризику банкрутства. При низьких показниках прибутковості і стійкості підприємство має більший ризик банкрутства.

Конкретні наслідки будуть залежати від масштабів погіршення фінансового стану підприємства. Якщо показники будуть продовжувати погіршуватися, підприємство може зіткнутися з такими проблемами, як:

- Неможливість виплати позик і боргів.
- Зниження цінності акцій.
- Втрага ринкової частки.
- Звільнення працівників.

Для запобігання негативним наслідкам підприємству необхідно провести аналіз причин погіршення фінансового стану і розробити заходи щодо їх усунення.

З огляду на викладене, можна запропонувати такі заходи щодо покращення фінансового стану ДП ДГ «Нова Перемога»:

- Знизити витрати на виробництво і реалізацію продукції.
- Збільшити обсяги продажів.
- Впровадити заходи щодо підвищення ефективності використання основних засобів.
- Вдосконалити систему управління фінансовими ресурсами.

Реалізація цих заходів дозволить підприємству покращити фінансовий стан і підвищити конкурентоспроможність.

Основним внутрішнім нормативно-правовим документом товариства в області методології та організації бухгалтерського обліку є наказ «Про облікову політику підприємства». Бухгалтерський облік підприємство «ДП ДГ Нова Перемога» веде згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку, вчасно складає податкову, фінансову та статистичну звітність, подає її до компетентних органів у зазначені терміни щодо всіх видів діяльності та несе відповідальність за достовірність цієї інформації.

Досліджено основні принципи організації обліку поточних біологічних активів і встановлено, що організація обліку повинна відповідати наступним умовам: зручність (зрозумілість), універсальність, повнота і надійність.

достовірність інформації, а також оптимізація в бік зменшення адміністративних витрат на організацію і ведення обліку.

Визначено, що для правильної і раціональної організації обліку поточних біологічних активів потрібно мати: ідеальну нормативно правову базу; галузеві стандарти і методологічні рекомендації ведення бухгалтерського обліку біологічних активів, витрат та доходів, визначення фінансових результатів; галузеву статистичну, фінансову та управлінську звітність; кваліфікованих бухгалтерів, які б знали всі тонкощі діяльності агропромислового комплексу та облікової політики.

В роботі досліджене методуку синтетичного та аналітичного обліку поточних біологічних активів. Встановлено, що для бухгалтерського обліку ЦБА використовується рахунок 21 "Поточні біологічні активи".

У "ДП ДГ Нова Перемога" облік поточних біологічних активів ведеться відповідно до вимог чинного законодавства. Облікова інформація про біологічні активи правильно відображена в усіх формах фінансової звітності.

Досліджено, що на організацію управлінського обліку в сільському господарстві впливають: зовнішні чинники (рівень розвитку галузі, кліматичні умови, умови діяльності сільськогосподарського підприємства, кон'юнктура ринку, ціни тощо) і внутрішні чинники (організаційна структура підприємства, кількість центрів економічної відповідальності, розподіл обов'язків та відповідальності, професіоналізм співробітників, мотивація тощо).

Аналіз біологічних активів необхідно проводити за двома групами: показники ефективності відтворення біологічних активів та показники ефективності використання біологічних активів.

Нормативно-правовою основою обліку та аналізу біологічних активів є Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та національні, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та інструктивні матеріали, які визначають інституційно-правове поле його здійснення.

Така система показників дозволить управлінському персоналу виявляти негативні явища в діяльності з біологічними активами та своєчасно виправляти помилки в діяльності.

Обліково-аналітичний аспект управління поточними біологічними активами потребує правильного визначення об'єктів обліку, організації синтетичного та аналітичного обліку, принципів бухгалтерського обліку, первинного обліку, внутрішнього контролю та аналізу. Їх злагоджене формування та взаємодія сприятиме ефективній діяльності сільськогосподарських підприємств, як і процес управління.

Встановлено, що аналіз є невід'ємною складовою управління сільськогосподарським підприємством.

Проведення аналізу на підприємствах сільськогосподарських галузей є не тільки способом ґрунтованого аналізу й оцінки їх діяльності, виявлення недоліків, але й засобом створення іміджевих позицій суб'єкта господарювання на ринку.

Визнання й оцінка біологічних активів здійснюють суттєвий вплив на результати їхнього використання та майновий стан сільськогосподарських підприємств, а також їхній імідж і становище на ринку. Базовим підходом до

оцінки біологічних активів є їх справедлива (або ринкова) вартість, яка виражається сумою, за якою можна обміняти цей актив або погасити заборгованість з операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. У вітчизняній практиці переважно використовують ринковий підхід.

При цьому розрізняють три види оцінок біологічних активів: при надходженні; при первісному визнанні; на дату складання балансу. Ідентифікація розбіжностей в оцінці дозволила констатувати потребу в застосуванні альтернативних оцінок через формування відповідних положень облікової політики.

Таким чином, запропоновані аспекти удосконалення документального оформлення обліку та аналізу виробництва продукції дозволять підвищити продуктивність праці облікового апарату та покращити якість аналітичної інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борншевич І. Розробка типової стратегії розвитку сільськогосподарського підприємства (за методом хосін-канрі). *Journal of vauu*. 2019. Т. 6, № 3-4. С. 15–21. URL: <https://doi.org/10.15330/jpnu.6.3-4.15-21> (дата звернення: 25.08.2023).

2. Бойчук І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. Економіка підприємств. Львів “Новий світ - 2000”, 2001. 298 с.

3. Бондур Т. О. Оцінка біологічних активів та продукції рослинництва. *Облік і фінанси АПК*. 2009. № 4. С. 99–101.

4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік: проблеми визначення. *Вісник Житомирського інженерно-технологічного інституту. Технічні науки*. 2001. № 17. С. 3–14.

5. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Житомир: ЖІТІ, 2006. 832 с.

6. Бухгалтерський облік в системі управління підприємством / Г. Кашина et

7. Вишневський М. Облік поточних біологічних активів. *Податки та бухгалтерський облік*. 2008. № 67. С. 15–23.

8. Вороновська В. О. Еколого-економічний аспект НП(С)БО 30 «Біологічні активи». *Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи*. II Міжнар. наук.-практ. конф., 14–20 жовт. 2006 р.

9. Глушко О. В. Амортизація, як джерело фінансування відтворення довгострокових біологічних активів рослинництва: обліково-аналітичний аспект. *Економіка. Фінанси. Право*. 2013. № 12. С. 28–30.

10. Гончаренко Н. Удосконалення методики визначення фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств відповідно до вимог

НЦ(С)БО 30 "Біологічні активи" *Бухгалтерський облік і аудит*. 2008. № 11.

С. 39–47.

11. Гришук Г. Формування облікової політики витрат продукції

р

12. Дерев'яненко С., Олійник Т. Актуальні питання обліку поточних біологічних активів. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2010. № 12. С. 16–

и

13. Дудчик О., Сарри М. Аналіз балансу як елемент оцінки фінансового

н

14. Жук В. Концептуальні основи розвитку бухгалтерського обліку аграрного сектору економіки на засадах теорії фізичної економії. *Економіст*.

2009. № 3 (269). С. 30–33.

у

15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інстр. М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 : станом на

29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата

звернення: 12.09.2023).

16. Кибальник Ю. М. Організація обліку контролю біологічних активів

§

м

17. Кіндрацька Л. М. Фінансовий облік: реальність чи перспективи. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2001

Вип. 51. С. 32–36.

і

18. Клименко О. П. Біологічні активи: поняття та класифікація. *Біологічні активи: поняття та класифікація* : міжнар. наук.-практ. конф. м. Тернопіль

23 квіт. 2010 р. 2010. С. 53–55.

д

л

19. Ковтун В. А. Стан та перспективи розвитку інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Таврійський науковий вісник. серія. економіка.* 2021. № 6. С. 73–80. URL: <https://doi.org/10.32851/2708->

20. Ковтун В. А. Стан та перспективи розвитку інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Таврійський науковий вісник. серія. економіка.* 2021. № 6. С. 73–80. URL: <https://doi.org/10.32851/2708->

21. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 25.08.2023).

22. Кучеренко Т. Відображення біологічних активів у фінансовій звітності сільськогосподарських підприємств. *Бухгалтерський облік і аудит.* 2007. № 7. С. 46–49.

23. Левандівський О. Т. Особливості сільськогосподарської діяльності в сучасних умовах господарювання. *The actual problems of regional economy*

24. Лишчиленко О. В. Бухгалтерський фінансовий облік : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр навч. літ., 2005. 528 с.

25. Матюх С. О. Бухгалтерський облік поточних біологічних активів та ефективність управління ними. *Облік, оподаткування, контроль та аналіз. виклики та загрози в умовах воєнного стану* : VII Всеукр. студент. науковс-практ. онлайн конф., 23 берез. 2023 р. С. 107–108.

26. Матюх С. О. Документальне оформлення господарських операцій з

28. Мервенецька В. Облікова політика сільськогосподарських підприємств щодо біологічних активів. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 8/9. С. 52–57.

29. Михалко Є. Г. Сучасний стан та шляхи розвитку свинарства в світі та Україні. *Bulletin of Sumy National Agrarian University. The series: livestock*. 2021. № 3 (46). С. 61–77. URL: <https://doi.org/10.32845/bsnau.lvst.2021.3.9> (дата звернення: 25.08.2023).

30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32). Фінансові інструменти: подання : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р.

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 (МСБО 41). Сільське господарство : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р.

32. Монастирська Ю. Ю. Організаційно-методичне забезпечення обліку біологічних активів: проблеми та шляхи їх вирішення. *Економічна система*

33. Огійчук М. Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах. *Алерта*. 2007. С. 979.

34. Огійчук М. Методичне та практичне забезпечення впровадження національних стандартів бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 9. С. 53–57.

35. Павлюк І. М. Бухгалтерський облік основних господарських операцій на підприємствах і в організаціях : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за спеціальн. "Облік і аудит" / Київ : Центр навч. літ., 2004. 308 с.

36. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : станом на 3 верес. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755->

37. Поповченко Д. В. Організація і методика обліку та аудиту поточних біологічних активів : master's thesis. 2018.

38. Пристемський О. С. Методи оцінки та порядок визначення справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції. *Таврійський науковий вісник. серія: економіка*. 2021. № 7. С. 164-170

(дата звернення: 12.09.2023).

39. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV : станом на 10 серп. 2022 р.

40. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи" : Наказ М-ва фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 : станом на 27 трав. 2022 р.

41. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Каб. Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419 : станом на 2 груд. 2022 р.

42. Про затвердження Типового положення з планування, обліку і кваліфікування собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств : Постанова Каб. Міністрів України від 23.04.1996 р. № 452 : станом

на 16 трав. 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452-96-p#Text> (дата звернення: 12.09.2023).

НУБІП України

43. Проблеми визнання та оцінки поточних біологічних активів: thesis/

О. В. Кравченко та ін. 2018.

НУБІП України

44. Романова Е. В. Облік і контроль поточних біологічних активів на ГОБ

ПЕК «Енергопроект»: магістерська робота. 2020.

НУБІП України

45. Руденко М. Вплив цифровізації сільськогосподарських підприємств на

розвиток сільських територій. *Economic journal of lesya ukrainka volyn national*

НУБІП України

46. Смоленюк П. Звітність підприємств як інформаційний

2 продукт. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 10. С. 35–39.

0

47. Сук Л. К., Сук П. Л. Облік біологічних активів. *Облік і фінанси АПК*.

2 2006. № 9-10. С. 128–134.

НУБІП України

48. Шарманська В. М. Контроль та бухгалтерський облік. *Вісник Київського*

1 *університету імені Тараса Шевченка. економіка*. 1997. Вип. 37. С. 170–173.

Т

49. Шепель Т., Баран А. Організація обліку довгострокових і поточних

НУБІП України

50. Щодо Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів журнально-

ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств. Лист М-ва

Юстиції України від 04.02.2010 р. № 180-10-24.

НУБІП України

6

Н

и

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Додатки

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ПАСПОРТ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
(ГОСПОДАРСТВА)

за 2000, 2010, 2015 – 2020 роки

Код ЄДРПОУ: 05453700

Найменування: Державне підприємство "Дослідне господарство "Нова Теремина" Інституту с.г. Науки НААН"

Штатна структура: Національна академія аграрних наук України

Виробничий напрям (спеціалізація): зерно-пасішкотно-молочне скотарство

Юридична адреса: Житомирська обл., Любарський р-он, Стара Черториха, вул. Молодкова, 1 (наказ 13122

м. Київ

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Продовження додатка Б1. Економічний паспорт підприємства

№	Назви	Рік								
		2007 факт	2008 факт	2009 факт	2010 факт	2011 факт	2012 факт	2013 факт	2014 факт	2015 факт
	всього	19	1	1		1				
	додаток до балансу (гравіт)	10	1							
	всього	177	1010	1306	1001	975	916	651	771	58
	всього	247	530	530	180	180	300	380	480	130
	в т.ч. на сіно	80	8							
	на зелений корм	218	108	80	108	80	50			
	на насіння	630	632	830	823	633	876	501	861	410
	всього	2364	3301	2371	2371	2371	2374	1181	2181	2181
	в т.ч.									
	всього	55	18	18	18	58	18	17	41	41
	в т.ч.									
	всього	172	227	19	184	183	247	227	503	184
	в т.ч.									
	всього	16	28,9	41,1	34,3	89,2	42,3	19,1	47,9	11,7
	в т.ч.									
	всього	11,1	23,0	17,2	30,6	36,0	24,2	19,6	10,7	18,2
	в т.ч.									
	всього	13,1	19,1	18,2	33,4	26,4	28,4	18,2	29,1	38,0
	в т.ч.									
	всього	11,0	11,3	17,3	27,0	26,3	19,3	19,0	20,2	-
	в т.ч.									
	всього		16,3	41,0	70,8	85,0	73,6	40,0	88,1	90,0
	в т.ч.									
	всього	283	286		267	222	288,8	231,0	210,8	890,0
	в т.ч.									
	всього			10	19,6	2,8	18,3	21,8	25,9	28,0
	в т.ч.									
	всього				18,5	18,1	21,7	21,1	16,8	20,0
	в т.ч.									
	всього	167	87	91		120				
	в т.ч.									
	всього	248	14				15,4	12,7	20,9	15,0
	в т.ч.									
	всього			122	11,6					
	в т.ч.									
	всього	290	175	103	198	250	205,8	204,2	206,4	232,3
	в т.ч.									
	всього	274	188							
	в т.ч.									
	всього	168	141	87	103	156	165			
	в т.ч.									

№ пп	Показники	Рік								
		2000 факт	2010 факт	2015 факт	2016 факт	2017 факт	2018 факт	2019 факт	2020 факт	2021 план
15	Багатозерні корми на сіно	11	23		21	25	26,4	29,7	29,9	43,8
16	на зелений корм	260	96	102	130	109	199	282	189,2	262,5
	на насіння	4	1,4	1,4	1,0	2,6	1,4	1,2	1,0	3,0
18	Плоди та ягідники			7,4						
19	Виявлені									
20	Всього кормових одиниць з 1 га сільськогосподарських культур	3302	3621	1815	3160	4649	4296	5236	5100	5727
	Валовий збір продукції с.г. культури									
1	Зерно і зерношротів – всього	32244	29034	29010	35490	44073	38666	51078	51316	60320
2	з них: - озимі зернові	21934	15876	18090	17806	21651	18620	23720	23293	27290
	в т.ч.: пшениця	21934	15876	16290	16195	20031	17311	22387	22016	26000
3	ячмінь	8632	10490	8550	7344	8108	4661	6378	6300	7830
	в т.ч.: ячмінь	8632	4574	3820	4247	4000	2377	3018	3202	4180
4	ячмінь	1678	350	320	540	1314	675	980	706	-
5	ячмінь на зерно	-	2318	2050	9800	13000	14710	20000	21017	25200
6	ячмінь бавовня	78950	10290	-	44014	57931	40700	27611	31057	50000
7	Соняшник			600	1370	3620	3254	4355	5170	6160
8	Вівсяниця	3170	437	81	-	120	-	-	-	-
9	Овочі вирощаного господарства	2482	33							
10	Ріпак озимий			1290	780		1231	2615	2001	3750
11	Кормові культури на сіно і зелений корм	72250	43850	36908	35684	57548	51455	40840	37225	50000
12	Кормові культурні	22470	3100							
13	Соя		780	2150	2406	2170	1553	1575	1340	2200
14	Соя на зелений корм	31887	18100	6600	5250	6230	8260			
15	Багатозерні корми на сіно	4475	3005	3310	3387	4045	5287	2969	3352	4800
16	на зелений корм	91315	50020	40469	54700	48400	46760	73635	67908	116300
17	на насіння	32	171	122	91	130	40,5	35	31	150
18	Валове виробництво									
19	- зеленої маси всіх видів	130922	98620	47069	53163	78395	53575	61836	54679	91300
20	- сіна	4475	3005	3310	3387	4045	5287	2969	3352	4800
21	- силосу	46660	13350	17435	22261	17765	28792	25018	28927	50000
22	- сінажу	17870	28148	19473	20210	16018	24108	27621	21527	25000

Додаток Б2. Звіт про фінансові результати 2020 – 2022рр.

Дата (рік, місяць, число) КОДИ
2021 01 01

Підприємство Державне підприємство "Дослідне господарство "Нова Перемога" Інституту сільськогосподарства Полісся НААН" м. СДПГ

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Рік 2020

Форма N2 Кол за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42 840	38 855
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(39 871)	(36 516)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 969	2 339
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1 799)	(1 538)
Витрати на збут	2150	(676)	(317)
Інші операційні витрати	2180	-	-
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	494	484
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
дохід від благодійної діяльності	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(44)	(130)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Прибуток (збиток) від зміни інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка Б2. Звіт про фінансові результати 2020 – 2022 рр.

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток	2290	450	354
збиток			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2295	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від приписної діяльності після оподаткування	2300	-	-
Чистий фінансовий результат:	2305	-	-
прибуток	2350	450	354
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

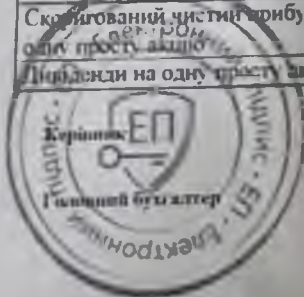
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооценка (уценка) необоротних активів	2400	-	-
Дооценка (уценка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	450	354

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	26 650	29 135
Витрати на оплату праці	2505	13 354	10 541
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 853	2 227
Амортизація	2515	586	365
Інші операційні витрати	2520	515	352
Разом	2550	43 958	42 620

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2620	360,00000	-

Підпис: _____
 Ім'я: Олександр Іванович
 П.Б.М.: _____
 Ф.О.М.: Кіндрась
 С.П.М.: _____
 Ф.І.П.М.: Кіндрась Олена Борисівна

Продовження додатка Б2. Звіт про фінансові результати 2020 – 2022 рр.

Щирість Державне підприємство "Дослідне господарство "Новий Перемиш" Інституту біологічного господарства НААН" (код ЄДРПОУ: 44200000) Дата (рік місяць, число) 2022 01 01

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) Рік 2021

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код статті	За звітний період	За аналітичний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	66 000	42 840
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(57 885)	(39 871)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валонні:			
прибуток	2090	8 115	2 969
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(5 341)	(1 799)
Витрати на збут	2150	(508)	(676)
Інші операційні витрати	2180	(243)	(-)
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2 023	494
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від уцінки в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(44)
Втрати від уцінки в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від валютних операцій на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка Б2. Звіт про фінансові результати 2020 – 2022 рр.

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток			
збиток			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2290	2 023	450
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2295	(-)	(-)
Чистий фінансовий результат:	2300	-	-
прибуток	2305	-	-
збиток	2350	2 023	450
	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частина іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 023	450

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	42 894	26 650
Витрати на оплату праці	2505	16 160	13 354
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 822	2 853
Амортизація	2515	785	586
Інші операційні витрати	2520	198	515
Разом	2550	63 859	43 958

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію П ЯКИМЕЦЬ	2650	1 618,00000	360,00000

Керівник

ОЛЕКСАНДР
ІВАНОВИЧ
ЕП Кирилась
Олена
Борисівна

Якимець Олександр Іванович

Головний бухгалтер

Кирилась Олена Борисівна

Продовження додатка Б2. Звіт про фінансові результати 2020 – 2022 рр.

Підприємство **Державне підприємство "Дослідно-виробничо-технологічне підприємство "Нова Перемога" Інституту сільськогосподарської техніки НААН"** (найменування)
 Дата (рік, місяць, число) **2023 01 01**
 за СДРІКУ
ДОКУМЕНТ НЕ ПРИЙНЯТО
 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2022 р.
 Форми № 2 Код за ДКУД **1901003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	70 787	66 000
Чисті заробітні страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(64 077)	(57 885)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	6 710	8 115
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	-	-
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 967)	(5 341)
Витрати на збут	2150	(505)	(505)
Інші операційні витрати	2180	(166)	(243)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1 072	2 023
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка Б2. Звіт про фінансові результати 2020 – 2022 рр.

Фінансовий результат до оподаткування:		Продовження додатка 2	
прибуток			
збиток			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2290	1 072	2 023
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2295	(-)	(-)
	2300	-	-
Чистий фінансовий результат:	2305	-	-
прибуток			
збиток	2350	1 072	2 023
	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 072	2 023

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	43 024	42 894
Витрати на оплату праці	2505	17 330	16 160
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 798	3 822
Амортизація	2515	1 345	785
Інші операційні витрати	2520	87	198
Разом	2550	65 584	63 859

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	857,00000	1 618,00000

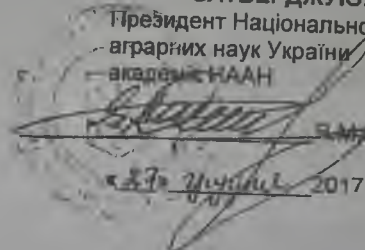
Керівник

Е.П. КИДРАСЬ
ОЛЕНА
БОРИСІВНА

Якимець Олександр Іванович

Головний бухгалтер

Кидрась Олена Борисівна

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Президент Національної академії
аграрних наук України
академік НААН

Я.М.Гадзало
« 27 » грудня 2017 р.

СТАТУТ
ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ДОСЛІДНЕ ГОСПОДАРСТВО
«НОВА ПЕРЕМОГА» ІНСТИТУТУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОЛІССЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ»
(нова редакція)

Ідентифікаційний код: 05453700

с. Стара Чорторія – 2017

Продовження додатка Б4. Баланс 2020-2022 рр.

Назва показника	Код	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Резерви на виплату належних виплат	1182	-	-
Резерв на виплату належних премій	1183	-	-
Резерв на виплату належних витрат	1184	-	-
Резерв на виплату належних витрат	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	18 944	9 267
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Всього за розділом III	1200	31 162	32 275
Пасиви			
I. Власний капітал			
Відрахування (зубов'язання) з капіталу	1400	12 117	12 137
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у довіреність	1403	-	-
Додатковий капітал	1410	18 424	18 424
Резервний дохід	1411	-	-
Непокривлені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1414	2 014	2 104
Перерахований прибуток (непокривний збиток)	1420	-	-
Повільнений капітал	1425	-	-
Видучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1431	-	-
Усього за розділом I	1495	24 578	24 668
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відрахування податку зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
Інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Привласнений фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1548	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	600	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 170	3 404
розрахунками з бюджетом	1620	676	683
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	203	210
розрахунками з оплати праці	1630	938	1 313
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відрахування комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	6 587	7 618
IV. Зобов'язання, утримувані для продажу, та групи вибуття	1700	-	-
V. Чиста партія активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Всього	1900	31 162	32 275

Державний бухгалтер

Олена Кіндрась

Якименко Олександр Іванович

Кіндрась Олена Борисівна

Відомство (назва, рекординг, беззабезпеченому) центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики

Продовження додатка Б4. Баланс 2020-2022 рр.

Державне підприємство "Державна інженерно-технічна компанія "Навигатор" Інститут Авіації

ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ЦЕНТР

0416721148

31 грудня 2021

Форм №1 Каз на ДКУ/Б 1001001

А К Т И В	Вид рахунок	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1000	4 318	4 318
накопичена амортизація	1001	4 318	4 318
Незавершені капітальні інвестиції	1002		
Основні засоби	1003	139	1 762
первісна вартість	1010	15 390	19 672
знос	1011	25 174	34 281
Інвестиційна нерухомість	1012	13 024	14 609
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1013		
знос інвестиційної нерухомості	1016		
Довгострокові біологічні активи	1017		
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1020	3 101	2 909
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1021	3 173	2 981
Довгострокові фінансові інвестиції	1022	72	72
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у децентралізованих страхових резервних фондах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	22 908	28 661
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4 918	11 349
виробничі запаси	1101	768	1 200
незавершене виробництво	1102	1 064	3 900
готова продукція	1103	3 086	6 249
товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	3 846	4 058
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	215	1 151
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	388	368
готівка	1166	9	6
рахунки в банках	1167	379	362
Витрати майбутніх періодів	1170		
Частина перестрахованих у страхових резервах	1180		
у тому числі в:			
резервах довговічних зобов'язань	1181		
резервах збитливих резервах належних вишів	1182		

Продовження додатка Б4. Баланс 2020-2022 рр.

Позначка	2020	2021	2022
Усього за розділом II	1181	-	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1184	-	-
Баланс	1190	-	-
Усього за розділом III	1190	9 267	16 916
IV. Активи	1190	32 275	48 587
I. Власний капітал			
Власний капітал (платовий) капітал	1401	-	-
Відсотки до інвесторів/позичальників статутного капіталу	1401	12 177	12 177
Додатковий капітал	1402	-	-
власницький дохід	1403	-	-
власницький внутрішній резерв	1404	10 473	10 473
Резервний капітал	1411	-	-
Перехідні активи з прибутку (несокритий збиток)	1412	-	-
Неопозначений капітал	1413	2 194	2 194
Неопозначений капітал	1421	-	-
Інші резерви	1430	-	-
Усього за розділом I	1431	24 668	24 668
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податки зобов'язання	1501	-	-
Повільні зобов'язання	1502	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1511	-	-
Довгострокові зобов'язання	1512	-	-
довгострокові забезпечення витрат на персонал	1521	-	-
Цільове фінансування	1522	-	-
Благочинна допомога	1523	-	-
Страхувальні резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні витрати	1540	-	-
Притриманий фонд	1541	-	-
Резерв на виплату дивідендів	1542	-	-
Усього за розділом II	1543	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1601	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за:	1610	-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1611	7 404	2 095
товари, роботи, послуги	1612	683	1 842
розрахунками з бюджетом	1621	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1622	210	331
розрахунками з працівниками	1630	1 333	1 262
розрахунками з оплати праці	1631	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за одержаними авансами	1640	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з учасниками	1641	-	-
Поточна кредиторська зборгованість із внутрішніх розрахунків	1642	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за утриманою діяльністю	1643	-	-
Поточні забезпечення	1650	-	-
Додаток майбутніх періодів	1651	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1652	-	-
Інші поточні зобов'язання	1653	7 610	6 530
Усього за розділом III	1654	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
В частині варіантів акцій інвесторів/позичальників статутного капіталу	1800	-	-
Баланс	1800	32 275	48 587

Керівник: Олександр Іванович Яковець
 Головний бухгалтер: Олена Борисівна Кідрась

Кодифікатор адміністративних територіальних одиниць та територій територіальних громад.
 Видання: червень 2019 року, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка Б4. Баланс 2020-2022 рр.

Баланс			
I. Нематеріальні активи			
Нематеріальні активи	1183		
Інші нематеріальні активи	1184		
Усього за розділом I	1190		
II. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1300	16 926	23 066
Баланс	1300	48 087	56 422
Пасива			
I. Власний капітал			
Зареєстрований (номинальний) капітал			
Інше до доходу (збитку) від операцій з фінансовими активами	1400	12 137	12 137
Капітал у довіреність	1401		
Додатковий капітал	1402		
Сальдовий фонд	1410	24 412	34 466
накопичений курсовий різниця	1411		
Резервний капітал	1412		
Переоцінений рибутток (непокопичений збиток)	1413	1 866	1 771
Непокопичений капітал	1420		
Видучений капітал	1425		
Інші резерви	1430		
Усього за розділом I	1495	38 457	49 349
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1501		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі:	1531		
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв на зовнішніх виплатах	1532		
резерв на зовнішніх преміях	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Привласний фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна кредиторська зборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	2 995	1 468
розрахунками з бюджетом	1620	1 942	2 961
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страховиків	1625	331	287
розрахунками з оплати праці	1630	1 262	1 338
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з державними підприємствами	1635		
Поточна кредиторська зборгованість за розрахунками з Учасниками	1640		
Поточна кредиторська зборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська зборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісії: доходи від переоцінки	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	6 530	6 074
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1800		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	45 587	55 422

Керівник

ЕЛ КИДРАСЬ
ОЛЕНА
БОРИСІВНА

Якимець Олександр Іванович

Іюльський бухгалтер

Кидрась Олена Борисівна

- 1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.
- 2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що робить державну статистику у сфері статистики.